

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.450/14/2023.

A tanács tagjai: Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A kérelmező: STRABAG Generálépítő Kft.
(Budapest, Gábor D. u. 2. Infopark D ép.)

A kérelmező képviselője: Dr. Jancza Szilvia Krisztina kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Mathias Corvinus Collegium Alapítvány
(Budapest, Somlói út 49-53.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Daczuk Balázs felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A részvételi szándékát jelző egyéb érdekelt: Colas Alterra Zrt.
(Budapest, Bocskai út 73.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Máté-Palotai Zsuzsanna Ágnes
kamarai jogtanácsos

A beszerzés tárgya, értéke: „MCC Somlói út épületbontás (2)” (EKR001862252022),
1.651.665.213.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a 2022. december 7. napján feladott, és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2022. december 12. napján 2022/S 239-688226 számon megjelent ajánlati felhívással a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított bevezető részben megnevezett építési beruházás tárgyában.

Az eljárás azonosítószáma az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben: EKR001862252022.

2. Az ajánlati felhívásban (a továbbiakban: felhívás) az ajánlatkérő egyebek mellett a következőket határozta meg.

A felhívás II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés ismertetése:

„A Mathias Corvinus Collegium Alapítvány tulajdonában álló Budapest I. kerületében, a Somlói út, a Szent Sebestyén köz, valamint az Alsóhegy utcák által határolt területen található épületek (egykori Balassi Intézet épülete, a kollégium épülete és kapcsolódó valamennyi melléképület, -építmény) bontási-, és munkatér határolási munkáinak a tervezése és kivitelezése, az érintett közművek kiváltása, illetve védelembe helyezése, valamint a közterület alá nyúló üreg tömedékelési feladatai.

Az 5177/1 hrsz. található telken a Mathias Corvinus Collegium Alapítvány célja az ingatlanon lévő közel 45 éves, külső és belső megjelenésében egyaránt idejét múlt épületek helyett új és korszerű külsővel rendelkező, a környezetébe teljes mértékben illeszkedő oktatási épületegyüttest építen. Elvégzendő az ingatlanra nyíló üreg tömedékelése és a régi épületegyüttes bontása a szükséges tereprendezési munkákkal, valamint a később épülő épületek megvalósításához szükséges munkatér határolás.

Teljesítendő tervezési munkák (fő mennyiségek):

- organizációs terv
- teljes körű bontási terv és technológiai leírás (azbesztmentesítési terv)
- üreg tömedékelési technológiai terv
- munkatérhatárolási kiviteli terv

Teljesítendő kivitelezési munkák (fő mennyiségek)

Fa- és növényirtás: 74 db fa és 6 cserjefolt

Bruttó épületek bontása: 73.700 lm³

Lépcsők bontása: 220 m³

Támfalak és vb. kerítés bontása: 130 fm

Munkatérhatárolás beton cölöpfallal: 5.300 fm cölöp hossz

Üreg tömedékelés: 570 m³ (becslés)

Azbeszt tartalmú bontás hulladék ártalmatlanítása (külön felmérés szükséges azzal, hogy a megrendelő a bontás során várhatóan előkerülő azbeszt mennyiségére vonatkozóan nem rendelkezik információval, és annak mennyisége a bontás megkezdése előtt nem is mérhető fel, de az ajánlattétel/összehasonlíthatóság érdekében AK az azbeszt mennyiségét 10 t-ban határozta meg és az előkerült azbeszttel összefüggésben tételes elszámolást fog alkalmazni).

Ajánlatkérő felhívja figyelmet a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. §-ára, illetve a 34/A. §-ára.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy a közbeszerzési eljárás a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdés b) pontja szerint építmény kivitelezésére és tervezésére együtt irányul (vegyes eljárás), Ajánlatkérő a Közbeszerzési dokumentumokban (Műszaki leírás) ennek a részletes okait kifejtette.

A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (3) bekezdésére tekintettel a hosszabb ajánlattételi határidő alkalmazásra kerül.

Ajánlatkérő rögzíti, hogy jelen eljárásban a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet II., illetve III. fejezetének szabályai alkalmazásra kerülnek {322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (5) bekezdés}

Tekintettel arra, hogy a tárgyi építési beruházás a Nemzeti Építőipari Felügyeleti és Adatszolgáltató Rendszerbe tartozó tevékenységekről, valamint az Építőipari Monitoring- és Adatszolgáltató Rendszerről szóló kormányrendelet hatálya alá tartozik, a szerződés teljesítése során a nyertes ajánlattevőként szerződő fél köteles az Üvegkapu alkalmazására.

Ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy az ajánlattevő(k) – a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 34/A.§ (2) bekezdése alapján – az ajánlatában köteles nyilatkozni, hogy az Üvegkapu használatára vonatkozó követelményeket megismerte.

Ajánlatkérő a fentiek mellett a közbeszerzési dokumentumokban is rögzítette szerződés teljesítésére vonatkozó feltételként, hogy a nyertes ajánlattevő biztosítani köteles az Üvegkapu alkalmazását.

A II.2.5) pontban meghatározott értékelési szempontok közül az ajánlati ár 70-es súlyszámmal szerepelt.

A felhívás VI.3) pontja további információként a következőket is tartalmazta:

„3. Ajánlathoz csatolni kell:

a. felolvasólapot (EKR űrlap kitöltésével), amely feltünteti a II.2.5) pont szerinti számszerűsíthető ajánlati elemeket;

b. árazatlan költségvetést a kiadott minta szerint;

(...)

d. AT Kbt. 66. § (2), (6) bekezdéseinek (azzal, hogy az ajánlat benyújtásakor már ismert alvállalkozóknak legalább a nevük, székhelyük/lakcímük és adószámuk, valamint az ajánlattevői teljesítésen belül az alvállalkozói teljesítés tervezett százalékos aránya is megjelölésre kerüljön), illetve a Kbt. 65. § (7) szerinti nyilatkozatait/nemleges nyilatkozatot;

(...)

6. Üzleti titokra vonatkozó rendelkezések a Kbt. 44. § szerint.

9. Ajánlatkérő a Kbt. 56. § (7) bekezdésére tekintettel tájékoztatja a T. Érdeklődő Gazdasági Szereplőket, hogy helyszíni bejárását tart az alábbiak szerint:

- 2023.01.12. napján 10:00 órakor, a teljesítés helyszínén;

- Ajánlatkérő helyszíni bejárást tart, amelyre előzetes bejelentkezés nem szükséges, ugyanakkor figyelemmel arra, hogy az épületegyüttes egyes részei jelenleg a korábban félbehagyott kibontások miatt építési területnek minősülnek, ezért az épületegyüttes a helyszíni bejárás során csak ennek a körülménynek megfelelő ruházatban: vastagtalpú, zárt orrú cipőben és munkavédelmi sisakban látogatható biztonságosan. Kérjük, hogy a bejárásra az érdeklődők az előbbieknél megfelelő ruházatban érkezzenek (munkavédelmi sisakot az ajánlatkérő korlátozott számban tud a helyszínen biztosítani, de ilyen felszerelés nélkül a belépés nem engedélyezett)!

További információ. a VI.4.3)-ban, a fentiekre vonatkozó részletes információ a KD-ban.”

3. Az ajánlatkérő egyéb közbeszerzési dokumentumokat (a továbbiakban: dokumentáció) is az érdeklődő gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátott, melynek „Bontás, értékmentés, munkatér határolás és üreg tömedékelés tender műszaki leírása” részében, a 3-4. oldalon a következőket is rögzítette:

„3.1.3. Komplet bontási kiviteli tervdokumentáció készítése, közmű és egyéb szolgáltatói egyeztetésekkel. Ennek költsége az árazatlan költségvetés 01_Tervezés munkalapján

árazandó. A Kiíró a rendelkezésére álló terveket szerkeszthető formátumban a nyertes ajánlattevő részére fogja bocsátani a szerződéskötéssel egy időben. A terveknek meg kell felelniük a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 1. mellékletében foglaltaknak. A Komplet bontási kiviteli tervdokumentáció – amelynek része az azbesztmentesítési terv is – elkészítésének határideje a munkavégzés előtt olyan időben, hogy az ajánlatkérőnek 10 munkanapon belül kell véleményezni és az ajánlattevőnek 5 munkanapon belül javítania kell, valamint csak jóváhagyott terv alapján végezhető a bontási tevékenység.

A terv tartalmazza valamennyi szakági tervezési tevékenységet beleértve tartószerkezeti, út, terep és környezetrendezés, térinformatikai (geodéziai bemérés), építésszervezés baleset- és egészségvédelem, környezetvédelem stb. tervezési feladatait, különös tekintettel a következőkre:

3.1.3.1. műszaki leírást, mely ismerteti az építmény rendeltetését, főbb és jellemző méreteit, szükség szerint anyagait és szerkezeteit, a csatlakozó közművek fajtáját, állapotát és helyzetét;

3.1.3.2. a bontáshoz kapcsolódó technológiai leírást, amely tartalmazza a bontáshoz felhasználandó eszközöket, segédszerkezeteket, a műveletek sorrendjét, a közművezetékek leválasztási módját, a munkavédelmi és környezetvédelmi előírásokat, valamint az elbontásra kerülő szerkezetek, anyagok további sorsának meghatározását, felvonók bontásának módját;

3.1.3.3. a Kiscelli Múzeum és a Mathias Corvinus Collegium által meghatározott, bontás során óvatos bontással megmentendő, tárolandó és elszállítandó belsőépítészeti és kültéri elemek listáját az Értékmentési dokumentáció és az árazatlan költségvetés tartalmazza. A mentett tárgyak a Kiscelli Múzeumba szállítandók;

3.1.3.4. az esetleges veszély elhárítását is megoldó tartószerkezeti műszaki leírást, amely szükséges az érzékeny szerkezetű építmény (bontás során állékonyságát veszítheti, életveszély léphet fel) bontásakor;

3.1.3.5. azbesztmentesítési terv - külön felmérés szükséges azzal, hogy az Ajánlatkérő a bontás során várhatóan előkerülő azbeszt mennyiségére vonatkozóan nem rendelkezik információval, és annak mennyisége a bontás megkezdése előtt pontosan nem határozható meg. Ajánlatkérő ugyanakkor a megfelelő ajánlattétel érdekében meghatározza az azbeszt nagyságrendi mennyiségét (10 tonna) és azt kéri a T. Érdeklődő Gazdasági Szereplőktől/Ajánlattevőktől, hogy az árazott költségvetésben 1 tonna egységárra szíveskedjenek árazni az azbeszt elszállítását és mentesítését.”

A dokumentáció tartalmazta továbbá a Bontási tenderterv részét képező Felmérési tervet, illetve az Engedélyezési tervet, melyek releváns részei az alábbiak:

A MATHIAS CORVINUS COLLEGIUM SOMLÓI ÚTON TALÁLHATÓ KOLLÉGIUMÉPÜLETÉNEK FELMÉRÉSI TERVE (5. oldal):

„A volt Balassi Intézethez tartozott egy aggregátorhelyiség is, beszélünk a régi karbantartóval, ő sem tudta megmondani, hogy az aggregátorok honnan kapnak dízelt, így lehetséges, hogy valahol egy tartály található az épület alatt. Ez a helyiség az épület DK-i sarkán található. Jelentős ázást találtunk. Jobban nem vizsgáltuk, mivel ennek az épületnek felmérése nem volt a feladatunk”

• BONTÁS, ÉRTÉKMENTÉS, MUNKATÉRHATÁROLÁS ÉS ÜREG TÖMEDÉKELÉS TENDER MŰSZAKI LEÍRÁSA (7. oldal, 3.1.5.2 bekezdés):

„Az organizációs és bontási terv része kell legyen az esetleges dízel tartály mielőbbi feltárása, hogy a bontási munkák előrehaladtával annak mindennemű egyeztetése, engedélyeztetése meg tudjon történni, mire a bontási munkák státusza lehetővé teszi a tartályok kiemelhetőségét, elbontását, ártalmatlanítását. Amennyiben a munka elvégzésekor előre nem látható körülmény merülne fel, úgy a pótmunka elszámolás szabályainak megfelelően kell eljárni.”

„Tervfajta: Engedélyezési terv

Szakág: Környezetvédelem

Tervlap: Műszaki leírás

Tervkód: MCC-A21-EN-KOV-MUL-001-002 korny_allpotfelm (24. oldal)

Budapest I., MCC Somlói úti új főépület 1-es fázisú környezetvédelmi állapotfelmérése

Lehetséges szennyezést okozhatott továbbá a terület É-ÉK-i részén található gázolajtartály és a hozzá kapcsolódó infrastruktúra. A diesel aggregátorokhoz szükséges gázolaj mennyiségéről, illetve a tartály méretéről nem áll rendelkezésre pontos információ.

A területen korábban esetlegesen elvégzett környezetvédelmi célú talaj, illetve talajvíz vizsgálatról nem áll rendelkezésre információ.

A vizsgálat tárgyát képező ingatlanon potenciális felszín alatti szennyezettséget azonosítottunk. A lehetséges szennyezettség jelenlétének megállapítására, vagy annak kizárására további vizsgálatok elvégzése javasolt. Ennek okán, a jelenleg elérhető információk alapján a terület (leginkább a mesterséges feltöltéses réteg) II-es fázisú szennyezettség felmérése indokolt, az abból megismerhető eredmények ismerete nélkül a terület felszín alatti szennyezettségéből eredő környezetvédelmi költségek nem becsülhetők meg.

A javasolt II-es fázisú szennyezettség vizsgálat becsült költsége 5 000 000-7 000 000 Ft-os nagyságrendre tehető.

Amennyiben a területen szennyezés ténye igazolódik be, úgy a területileg illetékes környezetvédelmi és/vagy vízügyi hatóságot (katasztrófavédelem) értesíteni kell a szennyezés tényéről. Az illetékes hatóság kivizsgálást, a szennyezettség tényének beigazolódása esetén tényfeltárás elvégzését rendeli el.

Felszín alatti és felszín feletti tartályok

A bejárás során 1 db felszín alatti gázolaj tartályt azonosítottunk a terület ÉK-i részén az intézményi épület és kerítés közötti területen. A felszín alatti tartály az épületben található dízel aggregátor üzemanyag ellátását biztosította. A tartály térfogata és felépítése (szimpla- vagy duplafalú) ismeretlen. Az ingatlan képviselőjének tájékoztatása szerint a dízel aggregátor évek óta használaton kívüli, a tartály leürítéséről és tisztításáról, valamint a tartályból történő korábbi szivárgásról nem áll rendelkezésre információ. A helyszíni bejárás során a tartályt felnyitottuk, a tartály alján min. 40-50 cm vastagságban szénhidrogén származékot azonosítottunk.

A tervezett ingatlanfejlesztés során a felszín alatti tartály, valamint a kapcsolódó csővezetékek megszüntetése, eltávolítása válhat szükségessé. A veszélyes folyadékok vagy olvadékok tárolótartályainak, tároló létesítményeinek műszaki-biztonsági hatósági felügyeletéről szóló 216/2019. Korm. rendelet előírásai szerint a tartály tisztítását és eltávolítását csak engedéllyel rendelkező, a kijelölt műszaki biztonsági hatóság által nyilvántartásba vett szervezet végezheti. A tartály megszüntetése a területileg illetékes műszaki biztonsági hatóság felé történő előzetes bejelentés alapján történhet meg, melyhez csatolni kell a megszüntetésről készített műszaki dokumentációt. A tároló-létesítményt a megszüntetés bejelentésétől számított 2 éven belül kell megszüntetni.

A tartály és a kapcsolódó csővezetékek tisztításának és eltávolításának becsült költsége, részletes műszaki dokumentációval és elszállítással megközelítőleg 1 000 000 - 2 000 000 Ft. További felszín alatti vagy felszín feletti tartály jelenlétét nem azonosítottuk, valamint az ingatlan képviselőjének tájékoztatása alapján a múltban sem volt a területen további felszín feletti/ felszín alatti tartály.”

Az eljárás során több gazdasági szereplő is kiegészítő tájékoztatást kért, amelyekre az ajánlatkérő a válaszokat összesen 9 kiegészítő tájékoztatás keretében adta meg.

Az ajánlatkérő 2023. február 1. napján kelt 3. sz. kiegészítő tájékoztatás 17. kérdésére azt a választ adta, hogy „Ajánlatkérő tájékoztatja a T. Érdeklődő Gazdasági Szereplő(ke)t, hogy Ajánlatkérő nem rendelkezik előzetes pontos információval, felméréssel az épületben található azbeszttartalmú anyagokkal kapcsolatban, ez teljes mértékben csak a bontás során tárható fel. Azonban Ajánlatkérő főként azbeszt tartalmú gépészeti csövek, csőhéjszigetelések, tömítések jelenlétére számít.”

A 2023. február 23. napján kelt 5. sz. kiegészítő tájékoztatás 207. kérdésre adott ajánlatkérői válasz szerint „Ajánlatkérő tájékoztatja a T. Érdeklődő Gazdasági Szereplő(ke)t, hogy a Műszaki leírás 3.1.36. pontja szerint: „Ajánlatkérő a bontás során várhatóan előkerülő azbeszt mennyiségére vonatkozóan nem rendelkezik információval, és annak mennyisége a bontás megkezdése előtt pontosan nem határozható meg. Ajánlatkérő ugyanakkor a megfelelő ajánlattétel érdekében meghatározza az azbeszt nagyságrendi mennyiségét (10 tonna) és azt kéri a T. Érdeklődő Gazdasági Szereplőktől/Ajánlattevőktől, hogy az árazott költségvetésben 1 tonna egységárral, 10 t összes mennyiségre szíveskedjenek árazni az azbeszt elszállítását és mentesítését. A költségvetési kiírást is ilyen értelemben pontosítottuk.”

4. A többször módosított, 2023. március 17-ei ajánlattételi határidőre 11 ajánlattevő – köztük a kérelmező és az egyéb érdekelt – nyújtott be ajánlatot.

A bontási jegyzőkönyvben az is rögzítésre került, hogy a kérelmező ajánlata nettó 1.517.575.589.-Ft ajánlati árat tartalmazott.

5. Az ajánlatkérő 2023. május 24. napján aránytalanul ár okán indokolást kért a kérelmezőtől a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján – egyebek mellett – az alábbi tartalommal.

Az indokoláskérés I. pontjában az ajánlatkérő általánosságban kérte bemutatni a teljesítéshez szükséges humán erőforrást, az egyes szakemberek munkavégzésére kalkulált időszükségletet (munkaórában) a munkaerő-költségek ismertetésével és a közterheket, a teljesítéshez használni kívánt gépeket, illetve ezen gépek rendelkezésre állásának jogcímét, valamint a gépek használatának, és üzemeltetésének költségeit, a jelen teljesítésre kalkulált központi adminisztrációs költségeket, a kalkulált hasznot, illetve nyereséget. Továbbá kérte benyújtani az esetleges alvállalkozói ajánlatokat is, melyekkel az ajánlatkérő arról kívánt meggyőződni, hogy az alvállalkozói ajánlatok megfelelően ismertetett műszaki tartalomra érkeztek-e.

Az indokoláskérés II.1. pontja szerint a kérelmezőnek az ajánlatában benyújtott árazott költségvetéssel összefüggésben felmerülő kérdésekre is választ kellett adnia, mely szerint a benyújtott költségvetés 01_Tervezés munkalapon a) Bontási terv és technológia, b) Üreg tömedékelés technológiájának tervezése, valamint c) Munkatérhatárolási kiviteli terv készítése költségsorok esetében meg kellett adni – többek között – az adott költségsorokban elszámolt munkafeladatokat.

Továbbá az indokoláskérés IV.1. pontja alapján az ajánlatban benyújtott árazott költségvetés 02_Organizáció munkalapon, míg a IV.2. pont szerint a 05_Bontás/Kiegészítő földmunka munkalapon szereplő költségsorok esetében kellett árindokolást benyújtania a kérelmezőnek.

6. A kérelmező 2023. június 1. napján nyújtotta be indokolását, melyet teljes terjedelmében üzleti titokká nyilvánított.

Indoklásában a kérelmező bemutatta a teljesítéshez használni kívánt gépeket, eszközöket és gépjárműveket, azok rendelkezésre állásának módját, illetve a projekt megvalósítása során kalkulált költségeket. Előadta, hogy a megvalósítás során használni kívánt gépek és eszközök a STRABAG konzernen belüli társcégek tulajdonában vannak. A bemutatás során egyetlen –

jelen jogorvoslati eljárás szempontjából nem releváns – tétel esetében jelezte, hogy alvállalkozói teljesítésre támaszkodik.

Az indokolás részét képezte a 15. oldalon elhelyezett, a „Bontási terv és technológia” elnevezésű dokumentum is, melyben az azbesztmentesítési terv nem került sem nevesítésre, sem beárazásra. Az árindokolás 30. oldalán került csatolásra az R. Kft., mint alvállalkozó ajánlata, amely szerint „az esetlegesen szükséges terven nem jelölt (..) tartályok kiemelése, (...) ártalmatlanítása nem képezi a vállalásunk tárgyát.”

7. Az ajánlatkérő 2023. június 23. napján a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől (a továbbiakban: 1. sz. kiegészítő indokoláskérés).

Az ajánlatkérő többek között kérte, hogy az ajánlatban benyújtott árazott költségvetés főösszesítőjének 2.3. „Örzésvédelem” sorára vonatkozóan a költségsoron elszámolt összes figyelembe vett költséget tételesen mutassak be a kérelmező, továbbá a „Kiegészítő földmunka” és az „Értékmentés” tételekkel kapcsolatban kért adatokat.

8. A kérelmező határidőben benyújtotta az 1. sz. kiegészítő indokolását, melynek egész tartalmát üzleti titokká minősítette.

A kérelmező e dokumentumban többek között bemutatta a „Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” tétel esetében, hogy:

- mekkora az elvégezni tervezett földmozgatások mennyisége,
- mennyi a munkarész elvégzéséhez szükséges gépi munkaórák száma, valamint
- részletezte a gépkezelő munkadíját, a gépköltséget és a döngölő bérleti és üzemeltetési díját.

9. 2023. augusztus 30. napján az ajánlatkérő további kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől (a továbbiakban: 2. sz. kiegészítő indokoláskérés, amely a következőket tartalmazta:

„1. Árindoklásukban bemutatott Kiegészítő földmunkára (05_Bontás_munkatérhatárolás munkalap) vonatkozó alvállalkozói ajánlat b) „Az elkészült cölöpfallal, támfalakkal határolt belső területen tereprendezési földmunka” tétel esetében a benyújtott árazott költségvetés szerinti összeg nem fedezte a bemutatott módon az alvállalkozó ajánlati árát. Erre tekintettel kérte Ajánlatkérő további (kiegészítő) indokolás benyújtását és benne az ellentmondás feloldását. Az ellentmondás feloldásaként úgy nyilatkoztak Kiegészítő indokolásuk 2. pontjában, hogy nem a bemutatott alvállalkozói ajánlati árral kalkuláltak (hanem saját erőforrásból oldják meg a feladatot). Előbbiekre tekintettel kérjük, hogy mutassanak rá, hogy az eredeti Árindoklásuk mely eleméből derül ki, hogy az alvállalkozói ajánlatot nem kell figyelembe venni, nem azzal kalkuláltak. A kérdés annak tisztázása érdekében szükséges, hogy kétséget kizáróan igazolható legyen, hogy a Kiegészítő indokolásukban nem került sor a korábbi Árindokolás módosítására.

2. Kérjük, mutassák be, hogy a szerződés teljesítése során mely munkanemekhez kívánnak kotrógépet igénybe venni! Kérjük a bemutatást

- az érintett költségvetési sorokhoz rendeltén mutassák be,
- megadva az adott költségsorhoz kalkulált kotrógép időigényt (munkaórában) és a vonatkozó adott költségvetési sorra eső költséget.

3. A Kiegészítő indokolásuk 2. pontjának utolsó bekezdésében megadták a kotrógép napi munkavégzésének kalkulált időszükségletét (órában), megbontva a munkagödörhatárolási munkákra, illetve a Kiegészítő földmunka (05_Bontás_munkatérhatárolás munkalap) a) „Földkiemelés a cölöpözési lavírsíkiig” b) „Az elkészült cölöpfallal, támfalakkal határolt belső területen tereprendezési földmunka” c) „Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti 3 állapotnak megfelelően” tételekre.

Ezt követően az a) „Földkiemelés a cölöpözési lavírsíkiig” tétel tekintetében is megadta a szükséges/kalkulált gépi munkaórák számát (a Kiegészítő indokolás 2. pont d. alpontjában), amely utóbbival elosztva a szintén magadott napok számát nagyobb napi munkaóra mennyiség adódik, mint amennyit a Kiegészítő indokolás 2. pont utolsó bekezdésében az a)-c) pontokra összesen kalkulált. Kérjük az ellentmondás feloldását!

4. Kérjük arra vonatkozó felvilágosításukat, hogy miért nem adtak meg anyagdíjat az ajánlatukban benyújtott árazott költségvetésükben a Cölöpfal készítése, munkagödör határolás (05_Bontás_munkatérhatárolás munkalap) egyes tételeinél (a „Vasbeton támfal készítése (vtg.=50 cm)” és „Vasbeton támfal mögötti szivárgórendszer kiépítése” tételeken kívüliekre, azaz a költségvetés 36-40. és a 43. sorai szerintiekre). Kérjük egyúttal annak magyarázatát is, hogy miért nem került árazásra az ugyanezen munkalapon szereplő Vasbeton támfal készítése (vtg.=50 cm)” és „Vasbeton támfal mögötti szivárgórendszer kiépítése” tételeknél (a költségvetés 41. és 42. sorai) a munkadíj.

5. Kérjük arra vonatkozó indokolásukat, hogy a miért nem alkalmaznak döngölőgépet a rézsű kialakításához (lásd ehhez a Kiegészítő indokolásukban a b) „Az elkészült cölöpfallal, támfalakkal határolt belső területen tereprendezési földmunka” tételhez tett a. pont szerinti tájékoztatásukat).

6. Kiegészítő indokolásukban a b) „Az elkészült cölöpfallal, támfalakkal határolt belső területen tereprendezési földmunka” tételhez bemutatták az e. pontban a gépköltség mértékét, és ugyanezt a gépköltséget mutatják be a Kiegészítő indokolásuknak c) „Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” tétel e. pontjában is, noha a két (nevezett költségvetési) tétel által érintett megmozgatandó földmennyiség jelentősen (nagyságrendileg) eltér. Kérjük szíves tájékoztatásukat, hogy melyik tétel tekintetében tekinthető valósnak a bemutatott költség, továbbá kérjük szíves indokolásukat arra vonatkozóan, hogy miért kalkuláltak azonos gépköltséggel e két nevezett tételnél.

7. Kiegészítő indokolásukban a c) „Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” tétel e. pontjában (az utolsó sorban) megadták a döngölő bérleti és üzemeltetési díját (szállítással együtt). Kérjük szíveskedjenek bemutatni, hogy ehhez a költséghez – mekkora munkaterülettel és – mennyi munkaidővel számoltak (órában).”

10. A kérelmező a 2. sz. kiegészítő indokolását is üzleti titokká nyilvánította, melyben az alábbiak is szerepeltek.

„Bontás, munkatérhatárolás” munkákkal kapcsolatban a kérelmező bemutatta a munkanemeken belül az érintett költségvetési sorokhoz kalkulált kotrógép időigényét, a kotrógép költségét, a kotrógép tulajdonosát. A „Meglévő épületek bontása” tekintetében 2800 órát állapított meg a kotrógép időigénye tekintetében.

A „Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” tétel esetében a korábbi indoklásával egyezően plusz információként előadta, hogy a jelen munka megvalósítására szánt szükséges munkaidő magába foglalja a döngölő költségéhez tartozó, annak használatára kalkulált munkaidőt.

11. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 15. napján ismét kiegészítő indoklaskérést (a továbbiakban: 3. sz. kiegészítő indoklaskérés) bocsátott ki a kérelmező részére, az alábbiak szerint:

„1. Árindoklásukban, annak 13. oldalán ismertették – egyebek mellett – a kalkulált Alvállalkozói költségeik összegét. Egyúttal alátámasztásul csatoltak több alvállalkozói ajánlatot, illetőleg nyilatkoztak több munkanem tekintetében alvállalkozó igénybevételéről. Ezt követően azonban egyes munkanemek tekintetében úgy nyilatkoztak, hogy nem a

bemutatott alvállalkozói ajánlatokkal kalkuláltak ajánlati árak (a vonatkozó költségvetési árazott tételek) megadása során. Annak érdekében, hogy az árképzésüknél ténylegesen figyelembe vett költségek alapján hozhasson döntést Ajánlatkérő az ajánlati ár megalapozottsága felől, kérjük, hogy részletesen és tételesen mutassák be, hogy az Árindokolásuk 13. oldalán megadott Alvállalkozói költségekben (a táblázatuk harmadik sora) mely alvállalkozói költségekkel kalkuláltak. Kérjük, hogy csak a ténylegesen figyelembe vett azon tervezett alvállalkozói teljesítések költségeit mutassák be, amely területeken alvállalkozókat valóban be kívánnak vonni a teljesítésbe, és csak ezen tervezett alvállalkozói teljesítések azon költségeit, amelyekkel ténylegesen kalkuláltak ajánlati árak kialakításakor. E bemutatás során az egyes alvállalkozói költségeket olyan módon mutassák be, hogy az egyes bemutatott tételekhez azonosítható módon párosítsák (hivatkozzák) az eddigi árindokolásuk és kiegészítő indokolásaik során bemutatott alvállalkozói ajánlatokat, költségeket, a tételes bemutatást a kiadott költségvetés soraihoz rendeltén adják meg. Kérjük, hogy az előbbieket szerinti tételes kimutatás egyes soraiban adják meg a bevinni tervezett alvállalkozók megnevezését és a vonatkozó alvállalkozói területeket, továbbá (az érintett soron) adják meg azon alvállalkozói területeket is, ahol még nem ismert (nem azonosított) a bevinni kívánt alvállalkozó(k) kiléte.

2. A Kiegészítő indokolás² (További kiegészítő indokolás - 2023. szeptember 04.) 6. pontjában a „Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, a fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” munkafázis tekintetében megadták a kotróra kalkulált munkaórák számát összhangban ugyanezen irat 2. pontjában foglaltakkal (lásd a táblázat utolsó sorában a munkaórában megadott Kotrógép időigényét). Ugyanakkor a Kiegészítő indoklás² 7. pontjában úgy nyilatkoztak, hogy ezen munkaórába beleértendő a döngölőgép munkaideje is. Így a kotrógép kalkulált munkaórái tekintetében két különböző adat került megadásra, amelyre tekintettel kérjük az ellentmondás feloldását! Kérjük annak ismertetését is, hogy jelen költségvetési tétel esetében milyen költséggel kalkuláltak egy munkaóraóra vetítve külön a kotrógép és külön a döngölőgép tekintetében. Kérjük, hogy ezen munkaóráköltség tekintetében valamennyi releváns költséget vegyék figyelembe!”

12. A kérelmező – a szintén üzleti titokká minősített – 3. sz. kiegészítő indokolásában a döngölőgép tekintetében lényegében visszautalt az 1. sz. kiegészítő indokolására, miszerint a döngölőgép munkaideje nem értendő bele a kotrógép munkaidejébe.

13. 2023. szeptember 26. napján az ajánlatkérő újabb kiegészítő indokolást kért a kérelmezőtől (a továbbiakban: 4. sz. kiegészítő indokoláskérés), mely az alábbiakat tartalmazta:

1. A Kiegészítő indokolás³ és az Árindokolás alapján azonosítható, hogy mely alvállalkozó végzi az azbeszt anyagok elszállítását, ártalmatlanítását, illetve, hogy mely vállalkozó végzi a (szűk értelemben vett) bontással kapcsolatos feladatok jelentős részét. A csatolásra került alvállalkozói ajánlatok tételesen jelzik, hogy azok mely feladatokra nem terjednek ki. Ezért az egyértelműség érdekében kérjük arra vonatkozó szíves tájékoztatásukat, hogy melyik megnevezett gazdasági szereplő (avagy Ajánlattevő) végzi a bontás során a dízeltartály (esetleges) bontását, annak elszállítását és ártalmatlanítását, továbbá az azbeszt tartalmú anyagok bontását és csomagolását.

2. Az Árindokolásban (a vonatkozó ajánlatkérői felhívás 2.1. pontja szerint) részletesen és tételesen megadták (a 14-15. oldalakon) a tervezés keretében kalkulált munkafeladatokat (a költségvetés soraihoz rendeltén) az ajánlatkérői felhívásnak megfelelő részletettséggel (a kompetenciák, az időigények és a költségek megadásával is). Ugyanakkor ebben a pontos és tételes kimutatásban nem szerepel az egyebekben teljesítési részhatáridővel is érintett, a

műszaki leírásban külön nevesített azbesztmentesítési terv elkészítése. Kérjük arra vonatkozó szíves felvilágosításukat, hogy miért nem kalkuláltak e feladattal.

3. Árindokolásuk 11. oldalán – Ajánlatkérő felhívására – megadták a teljesítés során igénybe venni kívánt gépeket, eszközöket, megadva azok tulajdonosát is azzal, hogy ezek az eszközök (így a kotrógépek) a STRABAG konszernen belüli társcégek tulajdonában vannak. A Kiegészítő árindokolás² alapján (10. oldal, táblázat) azonban a teljesítéshez jelentős mértékben igénybe vesznek a konszernen kívüli tulajdonban álló kotrógépeket is. Erre tekintettel kérjük az ellentmondás feloldását és arra vonatkozó nyilatkozatukat (tételes bemutatásukat) is, hogy az Árindokolás 11. oldalán (a táblázatban) bemutatott költségek a Kiegészítő indokolás² 10. oldalán bemutatott mely kotrógépek költségeit tartalmazzák.

4. Az Árindokolásuk mellékeltében (a 30-31. oldalon) csatolásra került olyan alvállalkozói ajánlat, amelynek egy része releváns legutóbbi nyilatkozatuk szerint (Kiegészítő indokolás³), azaz annak költségeivel kalkuláltak ajánlati áruk kialakításakor (az alvállalkozói költségekre rátéve az Árindokolásuk 12. oldalának 4) pontjába foglalt költségeket). Az alvállalkozói ajánlat 'Anyag' és 'Díj' megbontásban tartalmazta az ajánlati árat. Kérjük szíves olyan tételes megbontásukat, amelynél megadják, hogy a hivatkozott alvállalkozói ajánlat milyen költségeket kalkulált az 'Anyag' és milyen költségeket a 'Díj' kategóriában az alábbi költségvetési tételsorok tekintetében:

- Bontás/ Meglévő támfal és vb. Kerítés bontása;
- Bontás/ Főbejárati lépcső elbontás alapozással burkolattal kompletten;
- Bontás/ Telken belüli burkolt felületek bontása (aszfalt, térkő stb.).

Kérjük, hogy a költségek megadásakor a szükséges részletezettséggel járjanak el, azaz legalább adják meg a következőket (vagy az 'Anyag' vagy a 'Díj' kategóriába sorolva):

- a kalkulált munkaerő igény (szakemberek száma, kalkulált munkaóra, a munkaerő költségei);
- a kalkulált gépek/berendezések/gépjárművek megnevezése (és ezek száma), a kalkulált időszükséglet órában megadva, a gépek/berendezések/gépjárművek kalkulált költsége;
- egyéb, a teljesítés szempontjából releváns költségek.

5. Kérjük, hogy adják meg, hogy hány kotrógéppel, milyen napi időbeosztásban, és összesen mennyi idő alatt (összesen hány nap alatt) tervezik elvégezni a feladatokat az alábbi (költségvetésben jelölt) tételek esetén:

- Meglévő épületek bontása;
- Cölöpfal készítése, munkagödör határolás.

Kérjük annak azonosítható megadását is, hogy ha adott kotrógép mindkét előbbi tétel tekintetében munkát végez. Kérjük megadni azt is, ha párhuzamos munkavégzéssel is kalkuláltak. Ez utóbbi esetben kérjük a párhuzamos munkavégzéssel érintett munkanemek (feladatok) és azok vonatkozó időigényét azonosíthatóan megadni.”

6. A kiegészítő indokolás² során úgy nyilatkoztak (a 13. oldal, alulról negyedik bekezdésben), hogy a megadott munkaidő magában foglalja a döngölőgépre kalkulált munkaidőt is. Ezzel szemben a következő nyilatkozatukban (Kiegészítő indokolás³, 9-10. oldal) már azt jelezték, hogy a két megadott munkaidő összeadásával kalkuláltak, tehát a döngölőgépre kalkulált időigény nem foglaltatik benne a kotrógép korábban megadott időigényében. Erre tekintettel kérjük az ellentmondás szíves feloldását.”

14. A kérelmező üzleti titokká nyilvánította a 4. sz. kiegészítő indokolását is, amely a fenti kérdésekre a következő válaszokat tartalmazta:

„1. A dízel tartály bontását, elszállítását és ártalmatlanítását a 3. sz. Kiegészítő árindokolásunkban megadottak szerint tervezetten az R. Kft. végzi, hiszen az ajánlatunkat az Ajánlatkérő 2023. február 23. napján kelt 5. sz. kiegészítő tájékoztatás 228. számú válaszában megfelelően adtuk, amely szerint a tartály bontásának költsége az épület bontása kompletten tételsoron árazandó.

Az „Azbeszt anyagok elszállítása, ártalmatlanítása” tétel esetében az elvégzendő munkarész kizárólag az esetlegesen feltárt azbeszt tartalmú anyagok elszállítását és azok mentesítését tartalmazza, amely munkarészt a D. Kft.-vel terveztünk elvégeztetni. Az azbeszt tartalmú anyagok és szerkezetek szakszerű kibontása, csomagolása az épületbontási munkákat végző alvállalkozó érdekkörében készül.

2. Sem a költségvetésben nem kellett külön tételelőn árazni az azbesztmentesítési terv elkészítését, sem pedig az eddigi árándokolás kérések során nem kérték külön kiemelni az azbesztmentesítési munkák tervezését. A 2023. szeptember 26-án kelt további kiegészítő árándokolás kérésükben megfogalmazottakkal ellentétben a szerződés 3.2. pontja nem tartalmaz teljesítési részhatáridőt az azbesztmentesítési terv elkészítése tekintetében. Természetesen az azbesztmentesítési terv elkészítésével is kalkulált a „Bontási terv és technológia leírás készítése” című tétel soron, lásd. a kapcsolódó tevékenységet az Árándokolás 15. oldalán az Irányító mérnök feladatai között részletezve.

3. A 2. sz. Kiegészítő indokolás 10. oldalán található táblázat – a kérdésre adott válasz alapján – mind az alvállalkozói teljesítést, mind a STRABAG saját teljesítését részletezi az azokhoz kapcsolódó, a kotrógépre vonatkozó költségekkel együtt, amelyeket alapul véve egy egyszerű matematikai számítás (összeadással) megállapítható, hogy a STRABAG teljesítéséhez megadott értékek összege megegyezik az Árándokolás 11. oldalán megadott, a STRABAG tulajdonában álló, és a STRABAG saját teljesítéséhez igénybe venni kívánt eszköz(kotrógép) vonatkozásában megadott összeggel.

4. A hivatkozott alvállalkozói ajánlat a díjköltségek között az érintett tételek kivitelezése során a bontási munkák elvégzéséhez szükséges kotró költségeit (üzemanyagköltséggel és gépkezelő költséggel együtt) és a teljesörű megvalósításhoz elengedhetetlen kiegészítő segédmunkát végző személyzet költségeit kalkuláltuk, míg az anyag költségekben a kotró rakodásra fordított munkaidejének költségeit (üzemanyagköltséggel és gépkezelő költséggel együtt), a teljes körű szállítási költségeket, az egyedi kockázati tartalékot, illetve a lerakóhelyi költségeket kalkuláltuk.”

5. A „Meglévő épületek bontása” munkarész kivitelezése kapcsán a kérelmező megadta, hogy pontosan hány db kotrógéppel, gépenként hány munkaóra napi munkavégzés mellett, mennyi munkanap alatt tervezte elvégezni a munkát.

6. Előadta, hogy döngölőgép használattal kalkulált, amely munkaidő igények figyelembevételével készített költségkalkulációja már a 2023. június 23-án kelt, 1. sz. Kiegészítő árándoklása 2. c) e. pontjában bemutatásra került.

15. Az ajánlatkérő a 2023. október 10. napján megküldött tájékoztatásában (a továbbiakban: közbelső döntés) – a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozva – a kérelmező ajánlatát az alábbi indokolással érvénytelenné nyilvánította:

„A fenti felhívásoknak Ajánlattevő határidőben tett eleget, azonban indokolásaiban szolgáltatott adatok nem támasztották alá, hogy az adott munkatétel a megadott áron teljesíthető az alábbi elemek tekintetében.

Érvénytelenségre vezető, nem megfelelően indokolt árelemek:

1. A Kiegészítő indokolás³ és az Árándokolás alapján azonosítást nyert, hogy mely alvállalkozó végzi a (szűk értelemben vett) bontással kapcsolatos feladatokat, ezek között a dízel tartály (esetleges) bontását, amit megerősített a Kiegészítő indokolás⁴ szerinti Ajánlattevői nyilatkozat is, amely szerint az R. alvállalkozó végzi a dízel tartály bontását, elszállítását és ártalmatlanítását. A dízel tartály a terveken nem került megjelölésre, mivel annak elhelyezkedése nem (volt) ismert Ajánlatkérő előtt, ugyanakkor a közbeszerzési dokumentumok részeként a műszaki leírás valószínűsítette annak létét és felhívta a figyelmet

az azzal kapcsolatos teendőkre („Az organizációs és bontási terv része kell legyen az esetleges dízel tartály mielőbbi feltárása, hogy a bontási munkák előrehaladtával annak mindennemű egyeztetése, engedélyeztetése meg tudjon történni, mire a bontási munkák státusza lehetővé teszi a tartályok kiemelhetőségét, elbontását, ártalmatlanítását.”). Az Árindokolásban Ajánlattevő csatolta R. alvállalkozói ajánlatát, amely szerint „az esetlegesen szükséges terven nem jelölt (...) tartályok kiemelése, (...) ártalmatlanítása nem képezi a vállalásunk tárgyát”. Előbbiek alapján tehát Ajánlattevő Árindokolása és Kiegészítő indokolásai között fel nem oldható ellentmondás áll fenn (Ajánlattevő nyilatkozatának ellentmond a vonatkozó alvállalkozói ajánlat), és így Ajánlattevő nem indokolta megfelelően, hogy a Meglévő épületek bontása, kompletten költségvetési tétel a megadott áron teljesíthető, illetőleg hogy a megjelölt, nevesített (rész)feladatra/tevékenységre az ajánlat kétséget kizáróan kiterjed, Ajánlatkérő pedig a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

2. Az Árindokolásban (a vonatkozó ajánlatkérői felhívás II.1. pontja szerint) Ajánlattevő részletesen és tételesen megadta (a 14-15. oldalakon) a tervezés keretében kalkulált munkafeladatokat (a költségvetés soraihoz rendelt) az ajánlatkérői felhívásnak megfelelő részletezettséggel a kompetenciák, az időigények és a költségek megadásával is (az ajánlatkérő felhívás értelmében az ajánlatban benyújtott árazott költségvetés 01_Tervezés munkalapon a) „Bontási terv és technológia leírás készítése”, b) „Üreg tömedékelés technológiájának tervezése, a tömedékelési vázlattervek alapján”, valamint c) „Munkatérhatárolási kiviteli terv készítése” költségsorok esetében – költségsoronként – kellett kifejteni, illetve ismertetni – egyebek mellett – az adott költségsorokban elszámolt munkafeladatok tételes felsorolását). Ugyanakkor Ajánlattevő ezen pontos és tételes kimutatásában nem szerepel(t) az egyebekben teljesítési részhatáridővel is érintett, a műszaki leírásban külön nevesített azbesztmentesítési terv elkészítése. Ajánlattevő Árindokolásában nyilvánvalóan nem szerepeltette ezt a nevesített külön részfeladatot, így nem állapítható meg, hogy az azbesztmentesítési terv költségével Ajánlattevő kalkulált a Tervezési Munkák valamelyik költségvetési tételében, így az e körben közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

3. Az Árindokolásban (annak 11. oldalán) – Ajánlatkérő felhívására – Ajánlattevő megadta a teljesítés során igénybe venni kívánt gépeket, eszközöket, megadva azok tulajdonosát is azzal, hogy ezek az eszközök (így a kotrógépek) a STRABAG konzernen belüli társcégek tulajdonában vannak. A Kiegészítő indokolás² alapján (10. oldal, táblázat) azonban a teljesítéshez jelentős mértékben igénybe vesznek a konzernen kívüli tulajdonban álló kotrógépeket is. Ezen ellentmondást Ajánlattevő az ajánlatkérő kifejezett felhívása ellenére sem oldotta fel, pusztán hivatkozott arra, hogy „az alvállalkozói érdekkörben megvalósuló teljesítések tartalmazzák az alvállalkozók által használt gépek és eszközök költségét”, ugyanakkor nem adott magyarázatot arra, hogy Árindokolásában miért csak saját (illetve konzernen belüli) kotrógépek bevonásával kalkulált. A Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ajánlattevő azonban vagy Árindokolásában nem adott teljeskörű választ, vagy a későbbi árindokolásában (Kiegészítő indokolás²) módosította korábbi kalkulációját. Miután kotrógép használatát számos munkanem/költségvetési tétel igényli (Bontás/Vízcsatornaszerelés/Gázellátás/Erősáram/Hírközlés/Munkatérhatárolás/Kiegészítő földmunka), így e költségvetési tételek (és alábontásaik) tekintetében az Ajánlattevő által a kotrógép alkalmazása tekintetében közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

4. Ajánlattevő Árindokolásának mellékelésében (a 30-31. oldalon) csatolásra került olyan alvállalkozói ajánlat, amelynek egy része releváns a Kiegészítő indokolás³ szerint, azaz annak költségeivel kalkuláltak ajánlati áruk kialakításakor (az alvállalkozói költségekre rátéve az Árindokolás 12. oldalának 4) pontjába foglalt költségeket). Az alvállalkozói ajánlat 'Anyag' és 'Díj' megbontásban tartalmazta az alvállalkozói ajánlati árat, azonban ezen tételek egyike sem hozható összhangba a kotrógép megadott alvállalkozói költségeivel (a Kiegészítő indokolás², 10. oldal) az alábbi költségvetési tételek esetében: - Bontás/ Meglévő támfal és vb. Kerítés bontása; - Bontás/ Főbejárati lépcső elbontás alapozással burkolattal kompletten; - Bontás/ Telken belüli burkolt felületek bontása (aszfalt, térkő stb.). Ajánlatkérő megállapította, hogy a kotrógép megadott költsége önmagában a fenti tételek mindegyike esetén meghaladja a vonatkozó 'Anyag' vagy 'Díj' összegét. Ajánlattevő Kiegészítő indokolás⁴ szerinti magyarázatát Ajánlatkérő nem fogadja el, mivel ugyanolyan költségnemeket (üzemanyagköltség, illetve gépkezelő költség) egyaránt besorol 'Anyag' és 'Díj' tétel alá is, ami egyrészt lehetetlen (ugyanaz a költségfajta nem tartozhat egyszerre két kategóriába), másrészt nyilvánvalóan nem megfelelő (hiszen az üzemanyagköltség nem vitásan 'Anyag', a gépkezelő költsége pedig 'Díj'). A Kiegészítő indokolás⁴ előbbieket szerinti nyilvánvalóan nem megfelelő felbontása pedig azt támasztja alá, hogy a fent nevezett költségvetési tételek tekintetében bemutatott költségekre vonatkozó információk ellentmondásosak, azok nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

5. Ajánlattevő ellentmondásosan nyilatkozott a „Meglévő épületek bontása” költségvetési tételhez alkalmazni kívánt kotrógép időszükségletét illetően (a Kiegészítő indokolás² 10. oldalán, illetve a Kiegészítő indokolás⁴ 11. oldalán). Utóbbi nyilatkozatában a nagyobb időszükséglettel kalkulált, mint korábban, így vonatkozó költségei tekintetében egyértelmű megállapítás nem tehető. Így pedig e költségvetési tétel (és annak alábontása) tekintetében az Ajánlattevő által a kotrógép alkalmazása tekintetében közölt információk – a megjelölt időszükséglet összegeinek és az abból fakadó költségek különbségére figyelemmel – nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

6. Ajánlattevő ellentmondásosan nyilatkozott a „Kiegészítő földmunka/Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejgerenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” költségvetési tétel megvalósítása érdekében használni kívánt döngölőgép költségei/kalkulált időigénye tekintetében, ugyanis a Kiegészítő indokolás² során úgy nyilatkozott (a 13. oldal, alulról negyedik bekezdésben), hogy a megadott munkaidő magában foglalja a döngölőgépre kalkulált munkaidőt is. Ezzel szemben a következő nyilatkozatban (Kiegészítő indokolás³, 9-10. oldal) már azt jelezte, hogy a két megadott munkaidő összeadásával kalkulált, tehát a döngölőgépre kalkulált időigény nem foglaltatik benne a kotrógép korábban megadott időigényében. A Kiegészítő indokolás⁴ a fentiek közül az utóbbit választja, azonban a kettős nyilatkozat ellentmondása nem kerül feloldásra. Így a jelen pontban nevezett költségvetési tétel tekintetében az Ajánlattevő által a döngölőgép alkalmazása tekintetében közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A jogszerű felhívást követően az ajánlattevő felelőssége, hogy a megajánlás teljesíthetőségét alátámasztó adatokat a kellő részletességgel az ajánlatkérő által ellenőrizhető módon benyújtsa, és költségeit a felmerülési helyükön bemutassa, azonban Ajánlattevő a fent részletezettek szerint az ajánlatkérői felhívásoknak teljesszűrésben nem tett eleget, illetőleg ellentmondásosan nyilatkozott, és így Ajánlatkérőt nem hozta abba a helyzetbe, hogy megítélhesse ajánlati ára megalapozottságát, továbbá a jelzett elemeknél a kiírás szerinti, illetve okszerűen felmerülő költségekkel nem kalkulált.”

16. A kérelmező 2023. október 12. napján terjesztette elő a mind a hat érvénytelenségi okra vonatkozó – a jogorvoslati kérelmével lényegét tekintve egyező tartalmú – előzetes vitarendezési kérelmét.

17. Az ajánlatkérő a vitarendezési kérelmet a 2023. október 17. napján megküldött válaszával elutasította.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező észrevétele

18. A kérelmező 2023. október 20. napján nyújtotta be jogorvoslati kérelmét, melyben a jogsértés megtörténtének megállapítását, az ajánlatkérő 2023. október 10-ei, a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító közbenső döntésének megsemmisítését, valamint az ajánlatkérő eljárási költségek viselésére kötelezését kérte.

Alláspontja szerint az ajánlatkérő mind a hat érvénytelenségi ok, illetve azok indokolása tekintetében megsértette a Kbt. 2. §-át, a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdését, a Kbt. 72. §-át és a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

A kérelmező a fent ismertetett tényállás általa relevánsnak tartott elemeire, valamint az előzetes vitarendezési kérelem és az arra adott ajánlatkérői válasz általa idézett részeire hivatkozva az egyes érvénytelenségi okokra vonatkozóan az alábbiakat adta elő.

19. A dízeltartály bontásával kapcsolatos költségkalkuláció hiánya (a továbbiakban: 1. érvénytelenségi ok) tekintetében hangsúlyozta, hogy előzetes vitarendezési kérelmében arról is tájékoztatta az ajánlatkérőt, hogy a dízeltartály bontásával kapcsolatos valamennyi közbeszerzési dokumentum az érintett alvállalkozó részére megküldésre került.

Véleménye szerint az ajánlatkérő a vitarendezésre adott válaszában – annak ellenére, hogy figyelmen kívül hagyta a vitarendezési kérelemben megjelölt azon tényeket, hogy a felmérési, illetve az engedélyezi terv is hivatkozik a dízeltartályra – elismerte, hogy utalást viszont tartalmaztak az előírások arra vonatkozóan, hogy számolni kell a tartállyal. Az ajánlatkérő a kérelmezőn és az alvállalkozón igazából azt kéri számon, hogy a kérelmező ajánlatkérése, illetve az érintett alvállalkozó árajánlata miért nem részletesebb, mint az ajánlatkérő által kiadott dokumentáció és költségvetés. Ahogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás, úgy a kérelmező is az érintett alvállalkozó részére küldött ajánlatkérés során a közbeszerzési eljárásban kiadott dokumentációt teljes terjedelmében megküldte az érintett alvállalkozó részére, és ezek alapján kérte az árajánlat megtételét.

E körben utalt arra, hogy az alvállalkozói ajánlat sehol nem tartalmaz olyan kijelentést, hogy az ajánlata nem terjed ki a dízeltartály elbontására. Álláspontja szerint nem is tartalmazhat ilyen kijelentést, mivel a közbeszerzési eljárás során kiadott, az alvállalkozó részére teljes terjedelemben megküldött tervek rendelkeznek a dízeltartályról.

Hangsúlyozta, hogy mindezekre tekintettel az ajánlata teljeskörű, és a dízeltartály elbontására, illetve az azzal kapcsolatos költségekre is kiterjed.

Kiemelte továbbá, hogy az indokoláskérés során az ajánlatkérő kifejezetten a dízeltartály elbontását, mint az ajánlati árra leginkább befolyással bíró, az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemet nem jelölte meg, a 4. sz. kiegészítő indokoláskérés 1. pontjában pedig csak és kizárólag arról kért tájékoztatást, hogy melyik gazdasági szereplő (avagy ajánlattevő) végzi a bontás során a dízeltartály (esetleges) bontását, annak elszállítását és ártalmatlanítását. Utalt arra is, hogy az ajánlatkérő az általa az érvénytelenség indokaként megjelölt feloldhatatlan ellenmondással kapcsolatban nem bocsátott ki sem felvilágosításkérést, sem további kiegészítő indokoláskérést.

Hangsúlyozta, hogy amennyiben az ajánlatkérő nem mulasztotta volna el a Kbt.-ben meghatározott kötelezettségeinek teljesítését, akkor a jelen pontban megjelölt érvénytelenségi ok nem került volna általa megállapításra, tekintettel a fentiekben részletesen kifejtett indokokra.

Álláspontja szerint mindezekre tekintettel az ajánlatkérő által megjelölt érvénytelenségi indok jogsértő, mert semmilyen ellentmondás nem tapasztalható a kérelmező által beadott árindokolások során adott adatszolgáltatásokban, illetve az ajánlatban tett kérelmezői vállalás nem tartalmaz aránytalanul alacsony árat. Az érvénytelenségi ok azért is jogsértő továbbá, mivel a fentiek alapján megállapítható, hogy a kérelmező ajánlata teljeskörű, és tartalmazza – alvállalkozói teljesítés keretében – a kifogásolt feladat elvégzését is. Hivatkozott arra, hogy ennek megerősítéseként már az indokoláshoz mellékletben csatolta azt az e-mailt, amelynek keretében a teljes közbeszerzési dokumentáció megküldésre került az érintett alvállalkozó részére, és a dokumentáció ismeretében adta meg ajánlatát az alvállalkozó.

A kérelmező az ajánlatkérői észrevételre tett észrevételében hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő által kiadott teljes dokumentációt megküldte az érintett alvállalkozó részére, aki úgy nyilatkozott, hogy az árajánlata alapját a megküldött tervek és a helyszíni bejárás képezi. Az árajánlat nem tartalmaz olyan kijelentést, hogy az nem terjed ki a terven szereplő dízeltartályra.

20. A kérelmező az azbesztmentesítési terv elkészítésének, illetve az ezen tervre vonatkozó költségkalkuláció elmulasztása miatti érvénytelenség (a továbbiakban: 2. érvénytelenségi ok) körében idézte a Kbt. 72. § (1) bekezdését, és hivatkozott a D.373/15/2021. számú döntőbizottsági határozat azon részére, hogy a „Közbeszerzési Döntőbizottság álláspontja szerint, ahogy azt a Kbt. 72. §-ának (1) bekezdése is kiemeli, az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége nem valamennyi, hanem csak a lényeges alánlati elemekre terjed ki.”

Rögzítette továbbá, hogy a Döntőbizottság már arra is több határozatában (pl. a fent hivatkozottban) rámutatott, hogy az indokoláskérés nem irányulhat olyan részfeladatra, amely a közbeszerzési eljárás tárgyát tekintve nem minősül önálló feladatnak, illetve amelyet nem kellett külön beárzni az ajánlattevőknek, vagy amelyre vonatkozóan nem kellett szakmai ajánlatot benyújtaniuk. A döntőbizottsági joggyakorlat szerint az ajánlatkérő részéről az nem elegendő hivatkozási alap, hogy a dokumentumok részét képező műszaki leírás tartalmazott erre vonatkozó előírást.

E körben hangsúlyozta, hogy a költségvetésben nem kellett külön tételsoron árazni az azbesztmentesítési terv elkészítését, illetve az indokoláskérés 2.1. pontja sem tartalmazott olyan előírást, amely szerint az ajánlatkérő egyértelműen és kifejezetten kéri, hogy az indokolás külön – annak ellenére, hogy a költségvetésben nem kellett külön soron árazni – térjen ki erre, és tartalmazza az azbesztmentesítési tervre vonatkozó költségeket.

Hivatkozott arra, hogy a 4. sz. kiegészítő indokoláskérés 2. pontjában az ajánlatkérő csak és kizárólag arra vonatkozóan kért tájékoztatást a kérelmezőtől, hogy miért nem kalkulált az azbesztmentesítési terv el készítésével, amelyre a kérelmező azt a választ adta, hogy „Levelükkel ellentétben természetesen az azbesztmentesítési terv elkészítésével is kalkuláltunk a „Bontási terv és technológia leírás készítése” című tételsoron, lásd a kapcsolódó tevékenységet az Árindokolásunk 15. oldalán az Irányító mérnök feladatai között részletezve.” Az indokolás 15. oldal a) pontjában a kérelmező bemutatta a „Bontási terv és technológiai leírás” munkafeladatainak felsorolását, és az azokhoz kapcsolódó idő és költséggráfordításokat. Ebben egyértelműen rögzítésre került, hogy a „Bontási terv és technológiai leírás” részeként a munka-, egészség- és környezetvédelmi feladatok is a tervezési munka részét képezik.

Álláspontja szerint a fentiek alapján a „tárgyalja a bontás teljes menetét műveleti mélységig, utasítás jelleggel elemezve (munka-, egészség- és környezetvédelmi feladatokat, stb.)”, tervezői művezetés, tervrajzok készítése, bontási hulladék tervlap, bontási hulladék adatlap tervezési feladatai egyértelműen lefedik az azbesztmentesítéssel kapcsolatos tervezési feladatokat is. A dokumentáció részét képező „Bontás, Értékmentés, Munkatérhatárolás és Üreg Tömedékelés Tender Műszaki Leírása” című dokumentum rögzíti, hogy a Bontási kiviteli tervdokumentáció részét kell képeznie az azbesztmentesítési tervnek, így egyértelműen ennél a tételnél kellett és lett figyelembe véve az azbesztmentesítési terv elkészítése is. Itt megjegyezte, hogy az azbesztmentesítés tervezési időtartama 2 mérnöknappal, melyből 1,5 mérnöknappal az Irányító Mérnök feladata a táblázatban szereplő 28 mérnöknappal és 0,5 mérnöknappal a Segédtervező, szerkesztő feladata a táblázatban szereplő 15 mérnöknappal.

Kiemelte, hogy sem a dokumentációban, sem az indokoláskérésekben nem szerepelt külön megfogalmazott igényként, hogy az azbesztmentesítésre vonatkozóan legyen külön kidolgozott költség- és időráfordítás.

Véleménye szerint a fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az ajánlatkérő által az azbesztmentesítési terv költségeinek hiánya miatt megjelölt érvénytelenségi ok nem helytálló, mivel a kérelmező az ajánlattétel során kalkulált az azbesztmentesítési terv elkészítésének költségével, ezáltal az ajánlati ára teljeskörű, és az ajánlatkérő olyan költségrészletezést kér számon a kérelmezőn, amelyet kifejezetten és egyértelműen soha nem kért az indokoláskérések során.

Hangsúlyozta továbbá, hogy az ajánlatkérői kérdésfelvetés hiányából, vagy nem megfelelőségéből fakadó információhiányra hivatkozással az érvénytelenség kérdésében nem lehet az ajánlattevő – jelen esetben a kérelmező – számára hátrányosan dönteni. Ha az ajánlatkérő számára – ahogy ezt az előzetes vitarendezésre adott válaszában is jelezte – kiemelkedő jelentőséggel bír az azbesztmentesítési terv elkészítése, akkor az miért nem került a költségvetésben külön sorként nevesítésre, illetve miért nem került az indokoláskérés során kiemelésre (például úgy, hogy a munkafeladatokat tételesen kell ismertetni, különös tekintettel az azbesztmentesítési terv elkészítésére). Véleménye szerint egyértelmű, hogy azért nem került az ajánlatkérő által kiemelésre, mert az azbesztmentesítési terv elkészítése az ajánlati ár szempontjából nem minősül lényeges ajánlati elemnek, mivel az egy pár százezer forintos feladat a közel 1,52 milliárd forint összegű ajánlati árhoz képest.

E körben rögzítette azt is, hogy a közbenső döntésben jelen érvénytelenségi oknál maga az ajánlatkérő is elismeri, hogy az „Árindokolásban (a vonatkozó ajánlatkérői felhívás II.1. pontja szerint) Ajánlattevő részletesen és tételesen megadta (a 14-15. oldalakon) a tervezés keretében kalkulált munkafeladatokat (a költségvetés soraihoz rendelt) az ajánlatkérői felhívásnak megfelelő részletezettséggel”.

A kérelmező az ide vonatkozó ajánlatkérői észrevételre tett észrevételében előadta, hogy nehezen értelmezhető az ajánlatkérő azon érvelése, hogy minden tétel által képviselt műszaki tartalom teljesülése lényeges, a nem, illetve nem megfelelő teljesülés komoly kihatással van az egyösszegű ajánlati árra, annak megalapozottságára, mivel közbenső döntésében maga az ajánlatkérő is elismeri, hogy a kérelmező az indokolása 14-15. oldalán részletesen és tételesen megadta a tervezés keretében kalkulált munkafeladatokat a költségvetés soraihoz rendelt az ajánlatkérői felhívásnak megfelelő részletezettséggel.

Hivatkozott arra is, hogy a 4. sz. kiegészítő indokolása 2. pontjában azon ajánlatkérői kérdésre, hogy miért nem kalkulált az azbesztmentesítési terv elkészítésével, mint feladattal, kifejezetten nyilatkozott arról, hogy természetesen kalkulált az azbesztmentesítési terv elkészítésével is a „Bontási terv és technológia leírás készítése” című tételsoron, ld. a

kapcsolódó tevékenységet az indokolás 15. oldalán az Irányító mérnök feladatai között részletezve. Az ajánlatkérő az észrevételében elismeri, hogy a kérelmező a 2023. október 12. napján kelt előzetes vitarendezési kérelmében már pontosan megadta a vonatkozó időigényt, és kompetenciát, így láthatóan maga is elkülöníti (el tudta volna különíteni) a feladatot, mely alapján a kérelmező álláspontja szerint nem vitatható, hogy kalkulált az azbesztmentesítési terv elkészítésével.

Hangsúlyozta, hogy az indokoláskérésben még utalást sem lehet találni az azbesztmentesítési tervre, mint olyan tételre, melyre ki kell térnie az árindokolásnak, ezért megállapítható, hogy az ajánlatkérő olyan költségrészletezésre hivatkozva nyilvánította érvénytelennek az ajánlatot, illetve olyan tételt kér számon a kérelmezőn, melyet kifejezetten és egyértelműen soha nem kért az indokoláskérések során.

Véleménye szerint téves azon ajánlatkérői értelmezés, hogy a kérelmező az általa a jogorvoslati kérelemben hivatkozott döntőbizottsági határozattal az indokoláskérés tartalmát támadná. Rögzítette, hogy az idézett határozattal azt kívánta alátámasztani, hogy az ajánlatkérő azzal, hogy a közbeszerzési eljárás költségvetésében az azbesztmentesítési terv elkészítését nem jelölte meg külön tételként, és az indokoláskérése II. pontjában sem nevesítette konkrétan, maga az ajánlatkérő sem tekintette azt az ajánlati ár, mint értékelés szempontjából lényeges elem tartalmát megalapozó adatnak.

21. A kérelmező a teljesítés során igénybe venni kívánt kotrógépek számát és költségét illetően fennálló ellentmondás (a továbbiakban: 3. érvénytelenségi ok) kapcsán előadta, hogy az indokolás 11. oldal 3. pontjában az ajánlatkérő kérésének megfelelően megadta a teljesítéshez használni kívánt gépeket, eszközöket, járműveket, ahol rögzítette, hogy „Az alvállalkozói érdekkörben megvalósuló teljesítések tartalmazzák az alvállalkozók által használt gépek és eszközök költségét.” Álláspontja szerint az indokolás pontosítására kifejezett további ajánlatkérői felhívás azért nem érkezett, mert a megadottak alapján megállapítható volt, hogy az ajánlati ár kalkulációja során a kérelmező saját és alvállalkozói tulajdonban lévő gépek (beleértve a kotrókat is) igénybevételeivel is kalkulált.

Megítélése szerint nincs ellentmondás a 2. sz. kiegészítő indokolás 10. oldal 2. pontjában szereplő – kotrók használatára vonatkozó – táblázat és az indokolás 11. oldal 3. pontjában megfogalmazottak között, hiszen a hivatkozott táblázatban az egyes tételeknél rögzítésre került, hogy azok megvalósításához az alvállalkozó által biztosított kotró, vagy saját tulajdonú kotrót kíván a kérelmező használni. Ezen adatok, illetve az egyes tételek esetén a kalkulált megvalósítási költségek összevetése során egyértelműen megállapítható minden tétel esetében, hogy azok a vállalt áron megvalósíthatók.

Hangsúlyozta, hogy következetes a joggyakorlat abban, hogy amennyiben az indokoláskérés túl általános meghatározást tartalmaz, nem várható el az ajánlattevőtől, hogy valamennyi költség esetében részletes indokolást adjon, és csatolja az annak igazolására szolgáló szerződéseket.

Mindezek alapján álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a kérelmező az ajánlattevővel szemben a STRABAG konzern tulajdonában lévő gépekkel, mind alvállalkozói teljesítéssel is számolt, és az ajánlati ára teljeskörű, illetve a kalkulációja nem került módosításra az árindokolások során.

Az ide vonatkozó ajánlatkérői észrevételre a kérelmező előadta, hogy álláspontja szerint ajánlatában nincs ellentmondás, mivel a 2. sz. kiegészítő indokoláskérés 2. pontjában az ajánlatkérő kifejezetten azt kérte bemutatni, hogy a szerződés teljesítése során mely munkanemhez kívánnak kotrógépet igénybe venni, illetve kérte azok idő- és költségigényének bemutatását, és a kérelmező ennek eleget téve a 2. sz. kiegészítő indokolás 2. pontjában lévő

táblázatban költségvetési soronként bemutatta, hogy mely tételekhez vesz majd igénybe kotrógépet, és megjelölte, hogy mely tevékenységet végez saját, illetve mely tevékenységet alvállalkozói teljesítésben. Kiemelte, hogy a saját teljesítéshez megadott költségek összege megegyezik az indokolásban megadott költségekkel, továbbá megadásra kerültek az alvállalkozói teljesítések vonatkozásában a kotrógép költségei.

22. A kérelmező az egyes költségvetési tételek anyag- és díjköltségei megosztásának meg nem felelősége miatti érvénytelenség (a továbbiakban: 4. érvénytelenségi ok) vonatkozásában egyebek mellett hivatkozott az előzetes vitarendezési kérelme azon részére, hogy „A részletezésünkben egyértelműen látható, hogy a kotró a munkavégzés során két jól elkülöníthető munkavégzést folytat, részben végzi a vonatkozó szerkezeti elemek bontását, részben pedig végzi a tehergépkocsira a bontási törmelék felrakódását, melyek egymástól elkülönülő folyamatok, a hatékonyság érdekében előbb a bontási rész készül el, utána történik a törmelék felrakása a tehergépkocsira, így, ahogy azt az előbbieken is rögzítettük, Ajánlatadó döntési jogköre, hogy az anyag rakódását az anyag, vagy a díj költségen kívánja elszámolni.”

E körben rögzítette, hogy az ajánlatkérő csak azt jelölte meg az érvénytelenség indokaként, hogy irracionális az a magyarázat, hogy a szavak általános jelentésével ellentétesen az adott költségelemet a nem megfelelő kategóriában szerepeltette a kérelmező.

A kérelmező annak alátámasztására, hogy magyarázata nem irracionális, és az ajánlatkérői érvelés a hibás, azt a példát hozta fel, hogy a lerakóhelyi díjat a szavak általános jelentése alapján díj tételként kellene figyelembe venni, de az ágazati gyakorlat szerint anyag tételként kell elszámolni.

Rámutatott továbbá, hogy az ajánlatkérő azt sem támasztotta alá, hogy ezen kifogás mennyiben igazolja azt, hogy a kérelmező által megajánlatott ajánlati áron ne lenne teljesíthető a beszerzés tárgyát képező építési beruházás.

Az ajánlatkérői észrevétel tekintetében hangsúlyozta, hogy továbbra is fenntartja, hogy nincs érvényben sem jogszabály, sem ágazati előírás, sem pedig a dokumentációban rögzített követelmény arra vonatkozóan, hogy egy költségvetési tétel esetén az anyag- és díjköltség meghatározásánál mit kell figyelembe venni.

23. A kérelmező a kotrógép időszükségletének nem megfelelő kalkulációja miatti érvénytelenné nyilvánítás (a továbbiakban: 5. érvénytelenségi ok) tekintetében – az általa a 2. érvénytelenségi okkal kapcsolatban előadottakkal egyezően – idézte a Kbt. 72. § (1) bekezdését, és hivatkozott a D.373/15/2021. számú döntőbizottsági határozat azon részére, hogy a „Közbeszerzési Döntőbizottság álláspontja szerint, ahogy azt a Kbt. 72. §-ának (1) bekezdése is kiemeli, az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége nem valamennyi, hanem csak a lényeges alánlati elemekre terjed ki.”

Rögzítette, hogy a kotrógép időszükséglete sem értékelési szempont, sem költségvetési tétel nem volt a közbeszerzési eljárás során.

Az indokolásaiban és az előzetes vitarendezési kérelmében foglaltakra hivatkozva hangsúlyozta, hogy továbbra is fenntartja, hogy a kotrógép használatára vonatkozóan az ajánlatkérő által kért információkat megadta, azokban nincs ellentmondás, és a kotrógépek tekintetében megadott ajánlati áron nem változtatott az árindokolások során, az ajánlati ára teljeskörű, és ezen az áron a beszerzés tárgyát képező építési beruházás a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető módon megvalósítható.

A kérelmező az ide vonatkozó ajánlatkérői észrevétel kapcsán hangsúlyozta, hogy nincs ellentmondás a 2. sz. kiegészítő indokolása 10. oldalán, illetve a 4. sz. kiegészítő indokolása 11. oldalán feltüntetett adatok között. E körben kifejtette, hogy a 4. sz. kiegészítő indokoláskérés arra vonatkozott, hogy a „Meglévő épületek bontása” tételt hány kotrógéppel, milyen időbeosztásban, és összesen mennyi idő alatt tervezi elvégezni, melyre a válasz az volt, hogy 3 db kotrógéppel, 8 munkaórás napi munkavégzéssel számolt a kérelmező, a tevékenységet pedig 118 munkanap alatt végezi el.

A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő kalkulációja e tekintetben nem helyes, mivel az ajánlatkérő úgy számol, hogy $3 \times 8 \times 118 = 2832$ munkaóra kotrógép használat szükséges, de ez nem megfelelő, mivel a 2. sz. kiegészítő indokolás 10. oldal szerint csak 2800 munkaóra kotrógép igény van. A különbség a „Meglévő épületek bontása” tételhez tartozó munkák teljeskörű elvégzéséhez szükséges, ahogy ezt a kérelmező már az előzetes vitarendezési kérelme 13. oldalán is alátámasztotta úgy, hogy a táblázatban kézzel megjelölt tételek is ehhez a költségvetési fejezethez tartoznak, így a 4. sz. kiegészítő indokolás 5. pontjában a „Meglévő épületek bontása” munkarész tekintetében megadott időszükséglet ezen tételek időszükségletét is magában foglalja.

24. A kérelmező a döngölőgép időszükségletének nem megfelelő kalkulációja miatti érvénytelenség (a továbbiakban: 6. érvénytelenségi ok) kapcsán a 2. és 5. érvénytelenségi oknál kifejtettekkel egyezően idézte a Kbt. 72. § (1) bekezdését, és hivatkozott a D.373/15/2021. számú döntőbizottsági határozat azon részére, hogy a „Közbeszerzési Döntőbizottság álláspontja szerint, ahogy azt a Kbt. 72. §-ának (1) bekezdése is kiemeli, az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége nem valamennyi, hanem csak a lényeges alánlati elemekre terjed ki.”

Rámutatott, hogy a döngölőgép időszükséglete sem értékelési szempont, sem költségvetési tétel nem volt a közbeszerzési eljárás során.

Az indokolásaiban és az előzetes vitarendezési kérelmében foglaltakra hivatkozva kiemelte, hogy továbbra is fenntartja, hogy a döngölőgép használatára vonatkozóan az ajánlatkérő által kért információkat megadta, azokban nincs ellentmondás, és a döngölőgép tekintetében megadott ajánlati áron nem változtatott az árindokolások során, az ajánlati ára teljeskörű, és ezen az áron a beszerzés tárgyát képező építési beruházás a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető módon megvalósítható.

Az ajánlatkérői észrevételre reagálva kiemelte, hogy a döngölőgép használatára vonatkozó információkat megadta, azokban nincs ellentmondás, és a döngölőgép tekintetében megadott ajánlati áron (a döngölő bérleti és üzemeltetési díja szállítással együtt: 96.000.-Ft) nem változtatott az árindokolások során, az ajánlati ára teljeskörű, és ezen az áron a beszerzés tárgyát képező építési beruházás a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethető módon megvalósítható.

25. A kérelmező 8.258.326.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését igazolta.

Az ajánlatkérő észrevétele

26. Az ajánlatkérő észrevételében a jogorvoslati kérelem egészét, mint alaptalant kérte elutasítani.

27. Az 1. érvénytelenségi ok kapcsán előadta, hogy fenntartja az előzetes vitarendezési kérelmet elutasító válaszában foglaltakat.

E körben a vitarendezési válaszában kifejtette, hogy nem ért egyet a kérelmezővel abban, hogy felvilágosítást vagy további kiegészítő indokolást kellett volna kérnie, hiszen rendelkezett a döntése megalapozásához szükséges valamennyi információval, újabbat a jogorvoslati kérelem sem tartalmaz.

Álláspontja szerint a dízeltartály tekintetében a rendelkezésre bocsátott műszaki dokumentáció (és ennek részeként a tervdokumentáció) figyelembe vehető, érdemi kifejtést és adatokat nem szolgáltatott. Amennyiben valamely gazdasági szereplő arra vállalkozik, hogy a terv szerint eljárva, az annak alapján tervezhető feladatokat végzi, úgy a dízeltartály bontása (elszállítása/ártalmatlanítása) nem képezheti a feladatát. Ezen megközelítés az alapja az ajánlatkérő jelen pont szerinti döntésének, azaz hogy a szóban forgó tartály nem szerepelt (nem került jelölésre) a terveken, pusztán utalás történt arra, hogy számolni kell a terven nem szereplő (a terveken nem jelölt) tartállyal is. Így amennyiben az R. Kft. alvállalkozó ajánlata nem terjedt ki a terven nem szereplő tartállyal kapcsolatos feladatokra, úgy a dízeltartállyal kapcsolatos feladatok ellátása, és azok költsége nem tisztázott. Előbbiek miatti meggyőződése okán az ajánlatkérőnek nem volt szüksége további információra a kérelmezőtől az ellentmondás feloldására, mivel az felismerhetően és feloldhatatlanul fennállt.

28. Az ajánlatkérő a 2. érvénytelenségi ok tekintetében elsődlegesen rögzítette, hogy a kérelmező az indokoláskérés indokoltságát, annak tartalmát nem vitatta, így véleménye szerint az arra vonatkozó kifogása elkésett.

Álláspontja szerint az ajánlati árra vonatkozó indoklaskérés során megfelelően járt el, hiszen felhívásai egészen konkrétak voltak, nem irányultak valamennyi ajánlati elemre, ugyanakkor összes felhívási pontja a leglényegesebb/leghangsúlyosabb értékelési szemponthoz, az ajánlati árhoz, annak megalapozottságához kapcsolódott. Ami pedig az egyedi tételek (így az azbesztmentesítési terv) önmagában vett jelentőségét/lényegességét illeti, mindegyik tétel által képviselt műszaki tartalom megfelelő teljesülése lényeges, a nem teljesülés, illetve a nem megfelelő teljesülés nyilvánvalóan komoly kihatással van az egyösszegű ajánlati árra, annak megalapozottságára.

Hangsúlyozta, hogy a vonatkozó joggyakorlat elvárása is e körben a kellően konkrét tartalmú felhívás, amelynek szükségszerű velejárója az ajánlati árelem adott összetevője megalapozottságának a feltárása. Konkrét elemek/tételek vizsgálatán keresztül lehetséges csak releváns megállapításokat tenni az ajánlati ár egészének megalapozottsága tekintetében. Amennyiben bármelyik ajánlati árelem megalapozottsága nem igazolt, úgy az kihat az ajánlati árra, és így annak lényeges minősítése nem lehet kérdéses. Az indokoláskérések esetén a bizonyítási kötelezettség mindig az ajánlattevőt terheli, hiszen neki kell az ajánlatkérőt abba a helyzetbe hoznia (adatok, indoklás előadásával), hogy az ajánlatkérő dönthessen az ajánlati ár megalapozottságáról.

Véleménye szerint a fentiek alapján a kérelmező által nem lényegesnek minősített azbesztmentesítési terv lényegesnek tekinthető azzal, hogy maga a kérelem sem tartalmaz semmilyen előadást arra nézve, hogy miért ne minősülne a szóban forgó tétel lényegesnek. Az az esetleges érv, hogy az ajánlati ár szempontjából önmagában nem jelentős mértékű, aligha lehet releváns, hiszen minden egyes elem csak összetevője (része) a teljes ajánlati árnak, és egy soktételű költségvetésnél ez az egyedi mérték/arány értelemszerűen csak csekélyebb lehet. Ilyen érvelés alapján lényegileg egyáltalán nem lehetne konkrét költség-elemeket feltárni kívánó indokoláskérést és kiegészítő indokoláskérést kibocsátani.

Álláspontja szerint ugyanígy nem releváns, hogy az indokoláskéréssel érintett tétel külön tételsoron szerepel-e a költségvetésben. E körben a Kbt. 72. § (3) bekezdésére hivatkozva előadta, hogy a Kbt. kifejezetten lehetővé teszi a megalapozó adatokra vonatkozó indokolás kérését, így a Kbt. nem tartalmaz az áringdolás tárgyára nézve semmilyen olyan korlátozást,

amit a kérelmező állít, nem feltétel a jogintézmény alkalmazása szempontjából, hogy külön költségvetési tétel legyen.

E körben megjegyezte továbbá, hogy egy tétel önmagában vett jelentőségét sem csak a teljes ajánlati árhoz viszonyított aránya határozza meg, lehet úgy is lényeges a teljesítés valamely eleme, hogy annak közvetlen költsége nem meghatározó azzal, hogy ezen közvetlen költség tekintetében is nagy lehet a szórás, különösen szellemi szolgáltatási tárgyokban, mint pl. a jelen pont szerinti azbesztmentesítési terv esetén. Megítélése szerint nem azzal válik lényegessé egy tétel, illetve nem az igazolja lényegességét, hogy külön költségvetési tételként nevesítésre kerül.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint az a kérelmezői érv, hogy a dokumentáció alapján egyértelműen azonosítható volt az azbesztmentesítési terv helye, még nem igazolja, hogy a kérelmező annak költségével valóban kalkulált is. Kifejtette, hogy nem tartja azon kifogást sem elfogadhatónak, hogy a kérelmező azért nem nevesítette azt külön, mert nem kapott erre címzett felhívást, hiszen a tételes bemutatásra vonatkozó felhívás azt fejezte ki, hogy az e körbe tartozó valamennyi munkafeladatot tüntesse fel, vagyis az ajánlatkérői felhívás kifejezetten kérte az összes tervi munkafeladat szerepeltetését a kalkulációban. Az pedig nem lehet vitás, hogy az azbesztmentesítési terv jól elkülönült elem a folyamaton belül, annak kihagyása már csak annak jelentősége és különállósága folytán sem indokolható.

Véleménye szerint az utólag, a 4. sz. kiegészítő indokolásban történt bemutatás sem fogható fel másként, mint a korábban kimutatni elmulasztott önálló feladat igényeinek szétosztása az indokolás egyes sorai között. Még ez utóbbi bemutatás sem igazolja azt, hogy eredetileg is kalkulált a kérelmező az azbesztmentesítési tervvel, hiszen az e célból kijelölt tételek olyan általános tartalommal bírnak, amelyek akkor is ugyanígy nyerhettek volna megfogalmazást, amennyiben egyáltalán nem lenne feladat az azbesztmentesítési terv készítése.

29. A 3. érvénytelenségi ok vonatkozásában az ajánlatkérő előadta, hogy álláspontja szerint az indokoláskérése világos volt, a teljesítéshez használni kívánt valamennyi gépet, eszközt és gépjárművet teljeskörűen kellett bemutatni, és beszerzésének/használatának költségét, továbbá a bemutatott gépek/eszközök/járművek jelen teljesítésre kalkulált üzemeltetésének költségeit; azok rendelkezésre állásának/bocsátásának módját/jogcímét (adásvétel/tulajdon, bérlet, lízing). E tekintetben az ajánlatkérő felhívása nem tekinthető általánosnak, azonosítható volt az adatszolgáltatás tárgya, függetlenül attól, hogy a kérelmező álláspontja szerint ebben az esetben „nem várható el” a részletes indokolás.

Kiemelte, hogy akkor tekinthető általánosnak a felhívás, ha abból nem azonosítható, hogy milyen adatokat kell rendelkezésre bocsátani, azonban jelen esetben ez azonosíthatóság nem lehetett kérdéses. A kérelmező viszont a felhívásra csak a saját eszközeit mutatta be, illetve egy eszközfajta tekintetében (amely nem a kotrógép volt) jelölte az alvállalkozói igénybevételt. Ezt követően hivatkozott arra, hogy „az alvállalkozói érdekkörben megvalósuló teljesítések tartalmazzák az alvállalkozók által használt gépek és eszközök költségét”.

Kifejtette továbbá, hogy mindezen adatszolgáltatás önmagában elfogadható volt, azonban a későbbiekben a kérelmező úgy nyilatkozott, hogy nem csak saját, illetve konszerntulajdonú gépeket kíván a teljesítésbe állítani, azaz a korábbiakkal részben ellentétes nyilatkozatot tett. Az ajánlatkérő álláspontja szerint az indokolás hivatkozott mondata („az alvállalkozói érdekkörben megvalósuló teljesítések tartalmazzák az alvállalkozók által használt gépek és eszközök költségét”) nem fogadható el, mivel ezáltal nem kerül sor az alvállalkozói gépek bemutatására, illetve a bemutatott alvállalkozói ajánlatokból nem voltak azonosíthatók az alkalmazni kívánt gépek és azok vonatkozó költségei.

Hangsúlyozta, hogy a fentiek alapján a nyilatkozatok között ellentmondás állt fenn, ahogy azt a közbenső döntés 3. pontja is tartalmazta.

30. Az ajánlatkérő a 4. érvénytelenségi ok kapcsán előadta, hogy a kérelmezői ajánlat bírálata során azt észlelte, hogy az indokolás mellékeltében (a 30-31. oldalon) csatolásra került alvállalkozói ajánlat „Anyag” és „Díj” megbontásban tartalmazta az alvállalkozói ajánlati árat, azonban ezen tételek egyike sem volt összhangba hozható a teljesítéshez szükséges kotrógép Kérelmező által bemutatott alvállalkozói költségeivel (2. sz. kiegészítő indokolás, 10. oldal) a Bontás/Meglévő támfal és vb. Kerítés bontása, a Bontás/Főbejárati lépcső elbontás alapozással burkolattal kompletten és a Bontás/Telken belüli burkolt felületek bontása (aszfalt, térkő stb.) költségvetési tételsorok esetében, hiszen a bemutatott kotrógép költségek meghaladták az alvállalkozói „Anyag” (önmagában figyelembe vehető) és „Díj” (ugyancsak önmagában figyelembe vehető) összegét.

Rögzítette, hogy mindezek alapján megállapította, hogy a kotrógép megadott költsége önmagában a fenti tételsorok mindegyike estén meghaladja a vonatkozó „Anyag” vagy „Díj” összegét. Ez volt az az ellentmondás, amelyre figyelemmel az ajánlatkérő a kiegészítő indokolásokat kérte, és amelyekre a kérelmező csak olyan magyarázatot tudott adni, amely az ajánlatkérő számára szakmai szempontból a közbenső döntésben és az előzetes vitarendezés során adott válaszában foglaltak szerint nem volt elfogadható.

E körben az ajánlatkérő – hivatkozva a közbenső döntésére – kifejtette, hogy a kérelmező 4. sz. kiegészítő indokolásban adott magyarázatát azért nem fogadta el, mivel ugyanolyan költségnemeket egyaránt besorolt „Anyag” és „Díj” tétel alá is, ami egyrészt lehetetlen, másrészt nyilvánvalóan nem megfelelő. Rögzítette, hogy nem vitatja, hogy az egyes tételek besorolásában felmerülhetnek egymástól eltérő logikával felépített magyarázatok, de azoknak koherenseknek és megalapozottnak kell lenniük annak érdekében, hogy az ajánlati árelemek) megalapozottságát képesek legyenek alátámasztani.

Álláspontja szerint a kérelmező fent hivatkozott magyarázata nem tekinthető koherensnek és megalapozottnak éppen azért, mert mesterségesen bontja fel az „Anyag” és „Díj” tételek rendjét, önkényesen bontja meg a munkafolyamatokkal összefüggésben felmerülő költségek logikai sorrendjét, és követhetlenné teszi ezáltal az ajánlati ár megalapozottságának ellenőrzését. Megítélése szerint azon kérelmezői gyakorlat, amely egyaránt besorol anyag- és díjtételként is azonos árelemeket, nem tekinthető elfogadható magyarázatnak, és csak azt a célt szolgálta, hogy elfedje az indokolás meg nem felelőségét, vagyis azt a körülményt, hogy a kotrógép 2. sz. kiegészítő indokolásban megadott költsége önmagában a fenti tételsorok mindegyike estén meghaladja a kérdéses alvállalkozói ajánlatban megjelölt „Anyag” vagy „Díj” összegét.

Hangsúlyozta, hogy ebben a vonatkozásban tartja irracionálisnak a kérelmező által leírtakat, mivel a bemutatott költségekre vonatkozó információk ellentmondásosak, azok nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

31. Az 5. érvénytelenségi ok tekintetében az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmezői ajánlat bírálata során azt észlelte, hogy a „Meglévő épületek bontása” költségvetési tételhez tartozó tevékenységek során alkalmazni kívánt kotrógép idősükségletét illetően ellentmondás áll fenn a 2. sz. kiegészítő indokolás 10. oldalán, illetve a 4. sz. kiegészítő indokolás 11. oldalán feltüntetett adatok között. Az előbbi és utóbbi adatszolgáltatás között 32 órányi (azaz 4 munkanapnyi) különbség áll fenn, amely 4 munkanapnyi kotrógép idősükséglet „hiányzik” a teljesítéshez, azaz az időben későbbi kiegészítő indokolással a kérelmező maga ismerte el, hogy az eredeti indokolásában és a 2. sz. kiegészítő indokolásban ismertetett kotrógép

kapacitással a „Meglévő épületek bontása” költségvetési tételhez tartozó tevékenységek nem teljesíthetők.

Megítélése szerint a kérelmező a kérelmében a fenti ajánlatkérői érvelést cáfoló körülményt nem adott elő, csak azt vitatja, hogy egyáltalán lehetett volna-e indokolást/kiegészítő indokolást kérni a vonatkozó tételre.

Az ajánlatkérő kiemelte, hogy a kotrógép költsége a „Meglévő épületek bontása” költségvetési tétel részeként – a feladat teljesíthetősége szempontjából – meghatározó jelentőségű, ráadásul a kiegészítő indokoláskérésben kérte a kotrógépekre vonatkozó adatok alátámasztását. A Kbt. 72. § (3) bekezdésére hivatkozva hangsúlyozta továbbá, hogy az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ha nem lehetne ilyen – jelen esetben a kotrógép időszerűségletére vonatkozó – alátámasztást kérni az ajánlattevőktől, úgy a kiegészítő indokoláskérés intézménye értelmezhetetlen lenne, ezért álláspontja szerint a kérelmező csak általános észrevételként említette a kotrógép nem lényeges jellegére vonatkozó megállapításait, de valójában nem vonta kétségbe, hogy az ajánlatkérő kérhetett a kotrógép időszerűségletére vonatkozó adatot, kalkulációt.

32. Az ajánlatkérő a 6. érvénytelenségi okra vonatkozóan előadta, hogy álláspontja szerint a Kbt. nem tartalmaz az indokoláskérés tárgyára nézve semmilyen olyan korlátozást, amit a kérelmező állít, nem feltétel a jogintézmény alkalmazása szempontjából az sem, hogy külön költségvetési tétel legyen, az pedig nyilvánvaló, hogy nem kell a felhívás tárgyának külön értékelési szempontnak lennie, mert ha így lenne, akkor lényegileg kiüresedne a jogintézmény. Hangsúlyozta, hogy az indokoláskérés során a megalapozó adatok körében tett fel kérdéseket, illetve kért adatokat azzal, hogy nyilvánvalóan költség-befolyásoló tényező az időigény is, hiszen adott esetben egységre jutó költség nem ad értékelhető információt a tényleges igénybevétel mennyiségi adata (mértéke) nélkül. Véleménye szerint az ajánlattevők felelősége igazolni költségeiket, azok teljesíthetőségét, nem értékelhetik, illetőleg minősíthetik – és nyilváníthatják csekély jelentőségűnek – a valamely valóságosan felmerülő költségre vonatkozó ajánlatkérői felhívást, az ajánlati árak valamennyi költségre vonatkozóan fedezetet kell nyújtania, és a nem lehet egyetlen figyelembe veendő tételnél sem többféle és ellentmondásos adatszolgáltatást nyújtani.

Hangsúlyozta, hogy a kérelmező adatszolgáltatásai ellentmondásosak voltak, amelyen nem változtat az a tény, hogy a kérelmező utóbb kijelölte, hogy melyik adatszolgáltatását tartja valósnak, ezzel ugyanis nem oldotta fel a nyilatkozatok közötti ellentmondást, mivel a nyilatkozatok közötti választás nem alkalmas az ellentmondás feloldására.

Az egyéb érdekelt nyilatkozata

33. Az egyéb érdekelt a törvényi három munkanapos határidőben bejelentette jelen jogorvoslati eljárásban való részvételi szándékát, azonban az eljárás során érdemi észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

34. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2022. december 7. napján indította meg, így jelen jogorvoslati eljárásra a Kbt. és más releváns jogszabályok e napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

35. A Kbt. 3. § 16. pontja szerint „kérelmi elem: a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz benyújtott jogorvoslati kérelemnek az az elkülöníthető része, amely tartalmazza a jogsértőnek vélt kérelmezeti eljárási cselekményt, magatartást, döntést vagy mulasztást a megsértett jogszabályi rendelkezés(ek) megjelölésével, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt és annak indokait, azzal, hogy a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik;”

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 27. § (2) bekezdése alapján a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és törvény által védett egyéb adat (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és e védett adatok törvényben meghatározott védelme a hatóság eljárásában is biztosított legyen.

36. A Döntőbizottság a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az érdemi vizsgálatot megelőzően elsődlegesen rögzíti, hogy a kérelmező az indokolását és a négy kiegészítő indokolását egyaránt teljes terjedelmében üzleti titokká minősítette. A Döntőbizottságnak ezért az Ákr. 27. § (2) bekezdés szerint kellett eljárnia, melynek értelmében a határozat szerkesztésekor gondoskodott arról, hogy a kérelmező által megjelölt, védett adatnak minősülő tartalmak ne kerüljenek nyilvánosságra, így a tárgyi határozatban kizárólag a kifogásolt ajánlatkérői döntésben (a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánító közbenső döntés) megjelenített adatokkal összeegyeztethető mértékben rögzítette a kérelmező indokolásainak adatait, illetve az eljárás során is ezen mértéket megtartva járt el mind a felek nyilatkozatai, mind a döntés indokolása körében megjelenített adatok tekintetében.

A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmében az ajánlatkérő közbenső döntésének mind a hat érvénytelenségi okát, azaz ajánlata érvénytelenné nyilvánításának valamennyi indokát vitatta. A Kbt. 3. § 16. pontja szerinti kérelmi elem fogalom második fordulata tekintettel a kérelmező jogorvoslati kérelme egy kérelmi elemet tartalmaz azzal, hogy az érvénytelenségi okok mindegyike elbírálás tárgyát képezi, azonban ha bármelyik indok jogszerűsége megállapítást nyer, a kérelmező ajánlata érvénytelen marad, és a jogorvoslati kérelem elutasításának van helye. Ha és amennyiben valamelyik indok nem helytálló, azon indok tekintetében a határozat rendelkező részében nincs helye jogsértés megállapításának, illetve a döntés részleges megsemmisítésének, kivéve, ha az adott indokhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik.

37. A Döntőbizottságnak az ügy érdemét tekintve – valamennyi érvénytelenségi ok kapcsán – abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozással, aránytalanul alacsony ár okán jogszerűen nyilvánította-e érvénytelenné a kérelmező ajánlatát.

38. A Döntőbizottság a döntése során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre, illetve abból levont következtetésekre volt figyelemmel.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerint:

„(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71–72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni.”

A Kbt. 72. § (1)-(3) bekezdései szerint:

„(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,
- b) a választott műszaki megoldásra,
- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,
- d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,
- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy
- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

39. Az ajánlat érvényességéről, illetve érvénytelenségéről való ajánlatkérői meggyőződés egyik alapvető jogintézménye az aránytalanul alacsony ár vizsgálata.

A szabályozás célja egyrészt a szerződés konkrét vállalási áron való teljesítésének biztosítása, másrészt a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethető ellenszolgáltatással versenyelőnyt szerezni kívánó ajánlattevők kizárása az ajánlatok értékeléséből.

A Kbt. szabályozása meghatározza azt a feltételrendszert és eljárásrendet, amely mellett kötelező az ajánlatkérőnek az ajánlati árat aránytalanul alacsonynak minősíteni, valamint lefolytatni az aránytalanul alacsony árat tartalmazó ajánlatok vizsgálatát, amelynek eredményeként döntenie kell az ajánlatok érvényességéről vagy érvénytelenné nyilvánításáról.

A Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles árindokolást kérni attól az ajánlattevőtől, akinek ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz. A Kbt. rendelkezései nem határozzák meg konkrétan az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás fogalmát, egy ajánlati ár irreálisan alacsony voltának megállapításához a jelenlegi szabályozás szerint a szerződés tárgyát kell kiindulópontnak tekinteni. Annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati ár – így az adott ajánlattevő rendelkezésére álló fedezet – esetén valósítható meg, az ajánlatkérő a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni. Amennyiben a fenti szempontok, mint viszonyítási alapok bármelyike alapján az adott ellenszolgáltatás irreálisan alacsonynak minősül, beáll az ajánlatkérő indokoláskérési kötelezettsége.

Az ajánlatkérőnek az indokoláskérésben konkrétan meg kell adnia azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását.

Az indokolás elfogadhatóságának kérdését elsődlegesen a konkrét beszerzés egyedi tárgyának specifikumaira, az adott beszerzési piacon érvényesülő árviszonyokra, a teljesítés releváns feltételeire tekintettel kell vizsgálni. Az irreális ár vizsgálatát az ajánlatkérőnek az indokoláskérése alapján elsősorban az ajánlattevő által biztosított adatokra kell alapítania.

Az ajánlatkérőnek az indokolás tartalma alapján kell vizsgálnia a beszerzés tárgyának a megajánlott áron való teljesíthetőségét, a vállalat gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét, melynek alapján kerül abba a helyzetbe, hogy döntsön az érintett ajánlat érvényességéről vagy érvénytelenségéről. Az ajánlatkérő kötelessége az árajánlat megalapozottságáról való meggyőződés, és ha ehhez az indokolás nem elégséges, annak elfogadhatósága kétséges, kiegészítő indoklást kérhet, mely szükség esetén több ízben is alkalmazható, illetve – a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján – alkalmazandó mindaddig, míg az ajánlatkérő megalapozott döntést nem tud hozni.

Az indokolásra illetve kiegészítő indokolásra felhívott ajánlattevőnek akként kell benyújtania – objektív alapú, az ár megalapozottságát tényekkel, adatokkal alátámasztó – indokolását, kiegészítő indokolását, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által az indokolás- illetve kiegészítő indoklásokban foglalt követelményeknek.

Tehát az ajánlattevőnek olyan objektív alapú indokolást kell adnia, amely független, tárgyilagos választ tartalmaz, egyértelműen alátámasztja a tényleges helyzetet és nem hagy kétséget az ajánlatkérőben afelől, hogy a szerződés a megajánlott áron ténylegesen teljesíthető lesz.

Az ajánlatkérőnek a részére benyújtott indokolásban és kiegészítő indokolás(ok)ban foglaltak alapján kell megítélnie az ajánlat érvényességét.

Amennyiben az indokolás a fentiek alapján nem megfelelő – azaz valamely költségelemek tekintetében hiányos, vagy nem elég objektív, illetve a gazdasági ésszerűséggel nem összeegyeztethető – az ajánlatkérő köteles az ajánlatot a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján érvénytelenné nyilvánítani.

40. A Döntőbizottság a mind a hat érvénytelenségi ok tekintetében a fentiek tükrében vizsgálta meg az ajánlatkérő egyes előírásait, indokoláskéréseit, illetve a kérelmező által benyújtott indokolások tartalmát, valamint az ajánlatkérő ezekre vonatkozó vizsgálatát, mérlegelését és döntését.

41. Az 1. érvénytelenségi ok körében a Döntőbizottság rögzíti, hogy az érvénytelenség indoka az volt, hogy

- a kérelmező indokolásaiból az ajánlatkérő azt állapította meg, hogy a dízeltartály bontását nem a kérelmező, hanem az R. Kft., mint alvállalkozó végzi,

- a dízeltartály a terveken nem került megjelölésre, mivel annak elhelyezkedése nem (volt) ismert az ajánlatkérő előtt, ugyanakkor a műszaki leírás valószínűsítette annak elhelyezkedését,
- az R. Kft. alvállalkozói árajánlatának azon része alapján, hogy „az esetlegesen szükséges terven nem jelölt (...) tartályok kiemelése, (...) ártalmatlanítása nem képezi a vállalásunk tárgyát” fel nem mondható ellenmondás áll fenn a kérelmező indokolása és kiegészítő indoklásai között, így nem indokolta megfelelően, hogy ajánlata a dízeltartály bontására kiterjed.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a dokumentáció részét képező engedélyezési terv környezetvédelmi szakága műszaki leírásának „Felszín alatti és felszín feletti tartályok” címében található azon szövegrészei, hogy

- „A bejárás során 1 db felszín alatti gázolaj tartályt azonosítottunk a terület ÉK-i részén az intézményi épület és kerítés közötti területen.”
- „A helyszíni bejárás során a tartályt felnyitottuk, a tartály alján min. 40-50 cm vastagságban szénhidrogén származékot azonosítottunk.”
- „A tartály és a kapcsolódó csövezetékek tisztításának és eltávolításának becsült költsége, részletes műszaki dokumentációval és elszállításával megközelítőleg 1 000 000 - 2 000 000 Ft.”

egyértelműen beazonosíthatóvá tették a dízeltartály kiemelésével összefüggő feladatokat a bontási terv tevékenység részeként.

A fentiek alapján a Döntőbizottság megítélése szerint ahhoz, hogy a hivatkozott műszaki leírás a terv/tervlap részét képezi, nem férhet kétség, mivel

- egyrészt az ajánlatkérő a tárgyi eljárás közbeszerzési dokumentumaiban nem határozta meg sem a terv, sem a tervlap fogalmát, melynél fogva nem szűkítheti le ezen dokumentumok fogalmát úgy, hogy azokba nem tartoznak bele az adott feladatokat részletesen tartalmazó műszaki leírások,
- másrészt az ide vonatkozó jogszabályok (mindenek előtt az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 8. számú, „Az építészeti-műszaki dokumentáció tartalma” címet viselő melléklete) és a kamarai szabályozás sem tartalmaz olyan definíciót, amely alapján a terv/tervlap fogalmába ne tartozna bele az annak részét képező műszaki leírás.

E körben rögzítendő továbbá, hogy a kérelmező az ajánlatkérése keretében az érintett alvállalkozó részére megküldte a jelen eljárás teljes dokumentációját, ezért a Döntőbizottság megállapította, hogy az alvállalkozó azon nyilatkozata, hogy „az esetlegesen szükséges terven nem jelölt (...) tartályok kiemelése, (...) ártalmatlanítása nem képezi a vállalásunk tárgyát” nem vonatkozik a kérdéses dízeltartályra, mivel az a fent leírtak alapján egyértelműen szerepelt a terveken. Ebből kifolyólag a fenti nyilatkozat csak úgy értelemezhető, hogy az alvállalkozó ajánlata kiterjedt a dízeltartály bontására, ezért nem volt ellentmondás a kérelmező indokolása és kiegészítő indoklásai között.

Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy kérelmező az indokolásaiban végrehajtandó feladatként tervezte a dízeltartály bontását és annak költségét is, ezért a közbenső döntés 1. érvénytelenségi oka nem volt helytálló.

42. A 2. érvénytelenségi ok tekintetében a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő lényegét tekintve azzal indokolta a kérelmezői ajánlat érvénytelenségét, hogy a kérelmező

- „pontos és tételes kimutatásában nem szerepel(t) az egyebekben teljesítési részhatáridővel is érintett, a műszaki leírásban külön nevesített azbesztmentesítési terv elkészítése”,
- „Árindokolásában nyilvánvalóan nem szerepeltette ezt a nevesített külön részfeladatot, így nem állapítható meg, hogy az azbesztmentesítési terv költségével Ajánlattevő kalkulált a Tervezési Munkák valamelyik költségvetési tételében”,
- „így az e körben közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető”.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a felhívás II.2.4) pontja a jelen közbeszerzés ismertetéseként, azaz tárgyaként egyebek mellett tartalmazta, hogy
 „Teljesítendő tervezési munkák (fő mennyiségek):
 (...)

- teljes körű bontási terv és technológiai leírás (azbesztmentesítési terv)”

A Döntőbizottság rögzíti továbbá, hogy az ajánlatkérő a dokumentáció részét képező „Bontás, értékmentés, munkatér határolás és üreg tömedékelés tender műszaki leírása” cím alatt a következőket is meghatározta:

- 3.1.3. „A Komplet bontási kiviteli tervdokumentáció – amelynek része az azbesztmentesítési terv is”,
- 3.1.3.5. „azbesztmentesítési terv - külön felmérés szükséges azzal, hogy az Ajánlatkérő a bontás során várhatóan előkerülő azbeszt mennyiségére vonatkozóan nem rendelkezik információval, és annak mennyisége a bontás megkezdése előtt pontosan nem határozható meg. Ajánlatkérő ugyanakkor a megfelelő ajánlattétel érdekében meghatározza az azbeszt nagyságrendi mennyiségét (10 tonna) és azt kéri a T. Érdeklődő Gazdasági Szereplőktől/Ajánlattevőktől, hogy az árazott költségvetésben 1 tonna egységára szíveskedjenek árazni az azbeszt elszállítását és mentesítését.”

A Döntőbizottság releváns tényként hivatkozza még a tényállásból, hogy

- az ajánlatkérő az indokoláskérés I. pontjában azt is konkrétan előírta, hogy a kérelmező mutassa be a teljesítéshez szükséges humán erőforrást, az egyes szakemberek munkavégzésére kalkulált időszükségletet (munkaóraban) a munkaerő-költségek ismertetésével, és a közterheket,
- a kérelmező indokolásában az azbesztmentesítési terv sehol, így a 14-15. oldalon elhelyezett „Bontási terv és technológia” elnevezésű dokumentumban sem került nevesítésre, illetve beárazásra,
- az ajánlatkérő a 4. sz. kiegészítő indokoláskérésben arra vonatkozóan kért választ a kérelmezőtől, hogy miért nem kalkulált az azbesztmentesítési terv elkészítésével, mint elvégzendő feladattal,
- a kérelmező a 4. sz. kiegészítő indokolásában erre azt a választ adta, hogy „Sem a költségvetésben nem kellett külön télsoron árazni az azbesztmentesítési terv elkészítését, sem pedig az eddigi árindokolás kérések során nem kérték külön kiemelni az azbesztmentesítési munkák tervezését”, illetve hogy „Természetesen az azbesztmentesítési terv elkészítésével is kalkulált a „Bontási terv és technológia leírás készítése” című tétel soron, ld. a kapcsolódó tevékenységet az Árindokolás 15. oldalán az Irányító mérnök feladatai között részletezve.”

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő az azbesztmentesítési terv elkészítését mind a felhívásban, mind a dokumentációban egyértelműen az ajánlattevők által elkészítendő feladatként határozta meg. Az indokoláskérés I. pontjában az is konkrétan előírásra került a kérelmező részére, hogy valamennyi feladat tekintetében – függetlenül attól,

hogyan az költségvetési tételsoron szerepel-e vagy sem – mutassa be a humánerőforrást, az egyes szakemberek munkavégzésére kalkulált időszükségletet (munkaórában) a munkaerő-költségek ismertetésével, és a közterheket. Az indokolásból egyértelműen megállapítható volt, hogy a kérelmező nem kalkulált az azbesztmentesítési tervvel, mint a jelen közbeszerzés tárgyát képező feladattal, és annak – az ajánlatkérő által konkrétan, részletesen meghatározott – költségeivel. Miután az ajánlatkérő a 4. sz. kiegészítő indokoláskérésben rákérdezett, hogy a kérelmező miért nem kalkulált az azbesztmentesítési tervvel, erre a kérelmező azt a választ adta, hogy ezt a költséget az Irányító mérnök feladatai között tervezte be.

A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy az indokolás meg nem felelősége nem pusztán azt jelenti, hogy az adatok számszaki levezetése alapján az állapítható meg, hogy a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem ha azért nem objektív a kérelmező indokolása, mert egy az eredeti indokolásban tervezni elmulasztott költségelemet egy másik költségtételbe igyekszik beszámítani. Ez a magatartás ellentétes többek között azon számviteli alapelvvel, hogy minden költséget ott kell elszámolni, ahol az ténylegesen felmerül, mert ellenkező esetben keresztfinanszírozás valósul meg. Az indokolás akkor objektív és megfelelő, ha abból az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az ajánlati ár tartalmaz valamennyi előírt feladatra vonatkozó költségkalkulációt.

Jelen esetben nem foghatott helyt a kérelmező azon érvelése, hogy az azbesztmentesítési terv nem volt önálló költségvetési tételsor, mivel egyrészt az ajánlatkérő egyértelműen a közbeszerzés tárgyaként, ellátandó feladatként határozta meg az azbesztmentesítési tervet, így arra vonatkozóan is egyértelműnek minősült az indokoláskérése, másrészt az indokolások objektivitására vonatkozó kötelezettség teljesítése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a kérdéses árelem önálló költségvetési tétel, vagy esetleg értékelési szempont volt-e. Nem volt elfogadható a kérelmező azon álláspontja – így a Döntőbizottság D.373/15/2021. számú határozatára való hivatkozása – sem, hogy a kérdéses tétel nem minősül lényeges ajánlati elemnek, mert ennek akkor lett volna jelentősége, ha a kérelmező a Kbt. 72. § (1) bekezdésének megsértését vélelmezve az ajánlatkérő indokoláskérését határidőben támadta volna, jelen esetben viszont a jogvita tárgya már az árvizsgálatot követő eljárási cselekményként az érvénytelenségi döntés jogszerűségének megítélése.

A Döntőbizottság mindezek alapján megállapította, hogy az azbesztmentesítési terv tekintetében a kérelmező indokolása és kiegészítő indokolásai nem tartalmaztak minden olyan tény, adatot és kalkulációt, amelyek alapján az árindokolás egésze kellően objektív, azaz megfelelőnek minősülhetett volna, ezért az ajánlatkérő a 2. érvénytelenségi ok miatt jogszerűen nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát.

43. A 3. érvénytelenségi okot az ajánlatkérő azzal indokolta, hogy a kérelmező indokolása 11. oldalán, illetve a 2. sz. kiegészítő indokolása 10. oldalán lévő táblázat adattartalma között olyan ellentmondás áll fenn (a kérelmező vagy az indokolásban nem adott teljeskörű választ, vagy a 2. sz. kiegészítő indokolásában módosította korábbi kalkulációját), amely alapján a kotrógép alkalmazása tekintetében közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

A Döntőbizottság az ide vonatkozó indokoláskéréseket, illetve az azokra adott válaszokat megvizsgálva megállapította, hogy a kérelmező az indokolása 11. oldalán bemutatta, hogy a teljesítéshez összesen mekkora költséggel vesz igénybe saját – pontosabban a Strabag cégcsoport – tulajdonában lévő kotrógépeket, majd az indokolása a továbbiakban tartalmazta

azt a nyilatkozatot, hogy „Az alvállalkozói érdekkörben megvalósuló teljesítések tartalmazzák az alvállalkozók által használt gépek és eszközök költségét.”

A 2. sz. kiegészítő indokoláskérésben az ajánlatkérő egyebek mellett kérte bemutatni, hogy a kérelmező a szerződés teljesítése során mely munkanemhez kíván kotrógépet igénybe venni, illetve kérte azok idő- és költségigényének bemutatását is. A kérelmező ezen előírásnak eleget téve a 2. sz. kiegészítő indokolása 2. pontjában lévő táblázatban költségvetési soronként bemutatta, hogy mely tételekhez vesz majd igénybe kotrógépet, és megjelölte, hogy mely tevékenységet végez saját, illetve mely tevékenységet alvállalkozói teljesítésben.

A Döntőbizottság e körben megállapította, hogy a saját teljesítéshez megadott költségek összege megegyezik az indokolásban megadott költségekkel, továbbá a kérelmező megadta a kotrógép kalkulált költségeit az alvállalkozói teljesítések vonatkozásában is.

A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a teljesítés során igénybe venni kívánt kotrógépek számát és költségét illetően nem állt fenn ellentmondás a kérelmező indokolásai között, ezért a közbenső döntés 3. pontjában nevesített érvénytelenségi ok nem volt helytálló.

44. A 4. érvénytelenségi ok vonatkozásában a Döntőbizottság rögzíti, hogy azt az ajánlatkérő azzal indokolta, hogy a kérelmező 4. sz. kiegészítő indokolásában lévő „magyarozatát Ajánlatkérő nem fogadja el, mivel ugyanolyan költségnemeket (üzemanyagköltség, illetve gépkezelő költség) egyaránt besorol „Anyag” és „Díj” tétel alá is, ami egyrészt lehetetlen (ugyanaz a költségfajta nem tarthat egyszerre két kategóriába), másrészt nyilvánvalóan nem megfelelő (hiszen az üzemanyagköltség nem vitásan „Anyag”, a gépkezelő költsége pedig „Díj”)”.

E körben a Döntőbizottság kiemeli, hogy önmagában a költségfelosztás kérelmező által alkalmazott módja nem alapozhatja meg az indokolások meg nem felelőségét, mivel jelenleg nincs hatályban sem olyan jogszabály, sem olyan ágazati szabályozás, amely meghatározná, hogy egy adott költségvetési tételnél mely költségelemeket kell az anyag-, és melyeket a díj-költség kategóriájába sorolni.

Azt is hangsúlyozza viszont a Döntőbizottság, hogy az ajánlati ár megalapozottságát alapvetően az határozza meg, hogy a számszakilag bemutatott költség nagysága, mértéke mennyire mutat egyezőséget a későbbi ármagyarozatok során. Az a körülmény pedig, hogy egyes költségnemeket az ajánlattevő egyik szempont szerint anyag-, másik szempont szerint esetleg díjköltségként kezel, nem teheti érvénytelenné az amúgy matematikailag helyes indokolást.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező indokolásának 30. oldalán szereplő ártáblázatban a kérdéses tételek anyag- és díjköltségei egybeszámítva ugyanakkora összeget tettek ki, mint a 4. sz. kiegészítő indokolásban, továbbá az anyag- és díjtételek részletezése is teljes mértékben megegyezett az előbbivel.

A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a közbenső döntés 4. érvénytelenségi oka nem volt helytálló.

45. A Döntőbizottság megállapította, hogy 5. érvénytelenségi okként a közbenső döntés azt tartalmazta, hogy „Ajánlattevő ellentmondásan nyilatkozott a „Meglévő épületek bontása” költségvetési tételhez alkalmazni kívánt kotrógép időszükségletét illetően (a Kiegészítő indokolás 2 10. oldalán, illetve a Kiegészítő indokolás 4 11. oldalán). Utóbbi nyilatkozatában a nagyobb időszükséglettel kalkulált, mint korábban, így vonatkozó költségei tekintetében egyértelmű megállapítás nem tehető.”

E körben releváns tényként rögzítendő, hogy

- az ajánlatkérő a 2. sz. kiegészítő indokoláskérésben kérte bemutatni, hogy az ajánlatkérő mely munkanemekhez kíván kotrógépet igénybe venni azzal, hogy ezt költségvetési sorokhoz rendeltén kérte, az adott költségsorhoz kalkulált kotrógép időszükséglet (munkaórában) és az adott sorra eső költség feltüntetésével,
- a kérelmező a 2. sz. kiegészítő indokolásában megadta, hogy a „Meglévő épületek bontása” munkanemnél összesen 2.800 óra kotrógép időigénnyel kalkulált,
- az ajánlatkérő a 4. sz. kiegészítő indokoláskérésben egy másik költségvetési tétel mellett a „Meglévő épületek bontása” tekintetében is kérte annak megadását, hogy a kérelmező hány kotrógéppel, milyen napi időbeosztásban, és összesen mennyi idő alatt (összesen hány nap alatt) tervezi elvégezni a feladatokat,
- a kérelmező a 4. sz. kiegészítő indokolásában azt a választ adta, hogy a „Meglévő épületek bontása” munkarészt 3 db kotrógéppel, gépenként 8 munkaórás napi munkavégzés mellett, 118 munkanap alatt tervezte elvégezni.

A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő kotrógép időszükségletére vonatkozó kérdése mind a 2. sz., mind a 4. sz. kiegészítő indokoláskérésben egyértelmű volt. Ennek ellenére a kérelmező az időigény kalkulációja tekintetében ellentmondásosan nyilatkozott, mivel az első esetben 2.800, míg a második esetben 2.832 órát tervezett be.

A Döntőbizottság a 2. érvénytelenségi oknál kifejtetteket fenntartva rögzíti, hogy az áringdolás megfelelősége nem csak azt jelenti, hogy alátámasztásra kerül, hogy a szerződés a megajánlott áron teljesíthető lesz, hanem azt is, hogy az egyes indokolások/kiegészítő indokolások egymással összefüggenek úgy, hogy egymást kiegészíthetik, de egymással nincsenek ellentmondásban. Egy adott kalkuláció későbbi áringdolásban történő megváltoztatása megkérdőjelezi az áringdolás adott költségelemre vonatkozó egészének objektivitását, a gazdasági ésszerűséggel való összeegyeztethetőségét.

E körben hangsúlyozza a Döntőbizottság, hogy az indokolásban és a kiegészítő indokolásokban kell az ajánlattevőnek minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő tudomására hoznia az ajánlati ár megalapozottságáról való meggyőződéshez, és nem a bírálatot követően az előzetes vitarendezés során, illetve a jogorvoslati kérelemben.

E körben szintén nem foghatott helyt a kérelmező azon érvelése, hogy a kotrógép időszükséglete nem volt önálló költségvetési tétel, mivel az indokolások objektivitására vonatkozó kötelezettség teljesítése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a kérdéses árelem önálló költségvetési tétel, vagy esetleg értékelési szempont volt-e.

Nem volt elfogadható a kérelmező azon álláspontja – így a Döntőbizottság D.373/15/2021. számú határozatára való hivatkozása – sem, hogy a kérdéses tétel nem minősül lényeges ajánlati elemnek, mert ennek akkor lett volna jelentősége, ha a kérelmező a Kbt. 72. § (1) bekezdésének megsértését vélelmezve az ajánlatkérő indokoláskérését határidőben támadta volna, jelen esetben viszont a jogvita tárgya már az árvizsgálatot követő eljárási cselekményként az érvénytelenségi döntés jogszerűségének megítélése.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmező előadásától eltérően van ellentmondás a kotrógép időszükséglete tekintetében, melynél fogva a hozzá rendelt költség kapcsán sem lehet egyértelműen megítélni, hogy az 2800, avagy 2832 órára vonatkozik-e. Ebből következően a kotrógép időszükségletének indokolása nem megfelelő, ugyanis nem támasztja alá objektív módon az ajánlati árat, ezért az ajánlatkérő az 5. érvénytelenségi ok alapján jogszerűen nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát.

46. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a 6. érvénytelenségi okot az ajánlatkérő akként indokolta, hogy a kérelmező „ellentmondásosan nyilatkozott a „Kiegészítő földmunka/Földvisszatöltés tömörítéssel a cölöpfal, fejtérrenda és támfal mellé külső oldalról, végleges terv szerinti állapotnak megfelelően” költségvetési tétel megvalósítása érdekében használni kívánt döngölőgép költségei/kalkulált időigénye tekintetében” a 2., 3. és 4. sz. kiegészítő indokolásában.

A Döntőbizottság – figyelemmel az Ákr. fent hivatkozott 27. § (2) bekezdése szerinti, az üzleti titok kezelésére vonatkozó kötelezettségére – az érintett kiegészítő indokoláskérések és az azokra adott kiegészítő indokolások vizsgálata alapján megállapította, hogy valóban volt ellentmondás a 2. sz. kiegészítő indokolásban a későbbi kiegészítő indokolásokhoz képest, azonban az kizárólag a döngölőgép időigényét érintette, a költségének beszámítását nem. Továbbá a kérelmező többször is hivatkozott, hogy mely indokolása a mérvadó, azaz a 2. sz. kiegészítő indokolása ellentmondását tisztázta a 3-4. sz. kiegészítő indokolásaiban úgy, hogy az érintett tevékenység költsége tekintetében nincs hiány, illetve ellentmondás.

A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a közbenső döntés 6. érvénytelenségi oka nem volt helytálló.

47. A kérelmező – a jogorvoslati kérelmében konkrétan megjelölt és vizsgálni kért tételes jogi rendelkezések megsértésén túl – megjelölte a Kbt. 2. §-ában rögzített alapvető rendelkezések megsértését is. Az alapelvek megjelölésén túl nem adott elő azonban olyan többlettényállási elemet, amely alapján a Kbt. 2. § szerinti bármelyik alapvető jogsérelem megállapítható lett volna. A fentiekre tekintettel a kérelmező által előadottak nem voltak alkalmasak alapvető jogsértés megállapítására.

48. Mindezekre figyelemmel a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a 2. és 5. érvénytelenségi ok tekintetében jogszerűen nyilvánította érvénytelenné a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, ezért a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja szerint az alaptalan jogorvoslati kérelmet elutasította.

49. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről a Kbt. 151. § (9) bekezdése, illetve az Ákr. 126. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerint:

„(9) Ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.”

Az Ákr. 126. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi

- a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,
- b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.”

50. A fentiek alapján – az alaptalan jogorvoslati kérelemre tekintettel – a kérelmező által megfizetett 8.258.326.-Ft igazgatási szolgáltatási díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

51. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

52. A határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatát a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. december 11.

*Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke*

*Söpkéz Gusztávné sk.
közbeszerzési biztos*

*Dr. Peleskey Viktória sk.
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelével:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (elektronikus úton)
3. Egyéb érdekelt képviselője (elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (elektronikus úton)